

CrossConnect
MINISTRIES

TI AYAT TI DIOS, BIAGTAYO

PASET 1

Ni JACKIE OESCH

TI PAKASARITAN TI PANAGTUTUOK

MANIPUD KADAGITI LIBRO TI MATEO, MARKOS, LUKAS, KEN JUAN

LEKSION 1: HOSANNA ITI KANGATOAN — JESUS, TI ARI

LEKSION 2: SIAK AYA? — MABASA MANIPUD KADAGITI EBANGELIO

LEKSION 3: AGIINNAYATKAYO ITI MAYSAN KEN MAYSAN — DAGITI MAUDI A PANURSURO NI JESUS

LEKSION 4: ALAENYO KANENYO...ALAENYO INUMENYO — TI BARO A TULAG

LEKSION 5: SIAK ISUNA — PANAGKARARAG, PANNAKATILIW, PANNAKAKAISAKLANG,
PANNAKAILIBAK

LEKSION 6: ILANSAM ISUNA ITI KRUS! – INUKOM NI PILATO

LEKSION 7: AMA, PAKAWANEM IDA — NAINDAKLAN NGA AYAT

“...ADDA NGA INTALIMENKO TI SAOM DITUY PUSOK...”

SALMO 119:11

Produced by **TENTHPOWERPUBLISHING**
www.tenthpowerpublishing.com

Copyright © 2014 by CrossConnect Ministries.
www.crosscm.org

All rights reserved. No part of this book may be reproduced without permission from the author, except by a reviewer quoting brief passages in a review; nor may any part of this book be reproduced, stored in a retrieval system or copied by mechanical photocopying, recording or other means without written permission from the author.

Unless otherwise indicated, all Scripture quotations are from The Holy Bible, English Standard Version® (ESV®), copyright © 2001 by Crossway, a publishing ministry of Good News Publishers. Used by permission. All rights reserved.

PANANGRUGI

Gapu iti kaadu ti ramit, *Ayat Ti Dios, Biagtayo* ket nabingay iti dua a paset. Tunggal paset ket adda pito a leksion. Tunggal leksion ket addaan iti nagbaetan iti uppata wenno innem a paset. Dagitoy a nabingaybingay ket sabali kadagiti dadduma a paset ti panagadal. Kas agtuloyka ti panagadalmo ti Biblia, numan pay kasta, ituloymo ti panagdalliasatmo a naaramid a mangbukel ti biagmo. Daytoy a panagdalyasatmo ket naidumduma kenka ken mangilasin iti biangmo babaen iti regget ken tarigagaymo a rumang-ay iti pannakaawatmo iti Biblia ket maamoan bassit dagiti nadumaduma a baro a mangakem iti Biblia ken dagiti kinapudno. Ti panangitedmo ti bagim ken oras iti panagadal ti mangipatalged iti irarang-aymo iti biag bayat nga agsasao kenka ti Dios babaen ti Saona.

Maiyawis a bayat ti panagadalmo, adda koma kenka dagiti sumaganad a kasapulan:

1. Kopya daytoy a maadal a materyal: *Ayat Ti Dios, Biagtayo*
2. English Standard Version ti Nasantoan a Biblia (ESV). Palagip: No gumatangka ti Biblia, kitaem no mabalbalin ‘tay Biblia nga adda iti:
  - a. ligason a nakaisuratan dagiti pagkonsultaan ti sabsabali pay a paset ti Biblia.
  - b. pagkonsultaan no sadino a paset ti Biblia ti pakasarakan ti isu met laeng a nausar a balikas a gagangay a masarakan iti likudan ti Biblia, ken,
  - c. sumagmamano a mapa a masarakan met laeng iti likudan ti Biblia.
3. Ball pen ken lapis
4. 3x5 wenno 4x6 a tarheta.

No addan dagiti tallo a paset a nainaganan iti #2 addaankan iti makaanay a ramit para iti panagadal ken sisasaganan ti naballigi a panagsukisok babaen kadagitoy nga adalen. No kaspangarigan ta daytoy ti umuna a pannakaisangom iti Biblia, mabalbalin met a mangrugika iti adalen a napauloan ti *Sukisoken ti Biblia*. Daytoy nga adalen ti mangited iti ramramit iti panagsukisok a naidisenyo a tumulong kenka a mangbukel ti kabaalam ken ipaayannaka iti naan-anay a talged nga kas agad-adal iti Biblia. Ti *Sukisoken ti Biblia* ket mabalbalin a makopya nga awan baybayadna wenno obligasyon a sungsubatam manipud iti CrossConnect Ministries website (www.crosscm.org). Numan pay mairekomenda daytoy nga adalen, saan met nga rumbeng unay para iti naballigi a panagadal ti *Ayat Ti Dios, Biagtayo*.

Saanka nga agpangngadua a mangmarka ti Bibliam. Kukuam daytoy a Biblia nga adalem. Aramidem a kas kukuam babaen kadagiti isuratmo a pammalagip, dagiti inogedam a balikas, dagiti minarkaam, dagiti pinatimbokelam ken inikkam iti pagitudo. Mabalbalin nga agusarka iti kuwaderno wenno tablet para kadagiti isuratmo a kapanpanunotan, salsaludsod, ken pangsurotan iti panagdalliasatmo bayat iti panagadal.

Naisurat daytoy nga adalen a ramit, tapno mabalbalinam iti agadal a siksika. Addaan iti naiget a disiplinina iti bagim maileppasmo daytoy a ramit a dika unay narigatan. Kagiddan pay daytoy iti pannakaalam idi baro inpormasyon, ibingay dagiti baro pannakapalawag, ken agsaludsod iti sumagmamano a naririgat a saludsod nga

agkasapulan ti sungbat. Maiyunay-unay ngarud a mangawiska iti sumagmamano a gagayyemmo a kaduam nga agadal.

Sapay koma ta maaddaanka iti rag-o iti panagadalmo. Sapay koma ta ti pusom ket silulukat nga umawat kas agsasao ti Dios kenka babaen iti Saona. Sapay koma ta dagitoy nga pakasaritaan iti Biblia ti mangipatalged manen kenka ti nagdakkelan nga ayatna nga intedna kenka babaen iti Anakna a ni Jesu-Cristo, nga Apo ken Manangisalakantayo.

Orasnan tapno mangrugi! Intayo adalen ti pakasaritaan ti naindaklan unay nga ayat a di pay naibagbaga!

Ti Tanda ti Editor: Para iti pakalawlawagan, ti naipadakkal a balikas ket ibagbagana ti Dios. i.e. "...Isu ania ti kinunana."

PAKAUNA

Amin a pakasaritaan ti Biblia a naibaga iti CrossConnect nga agsasaruno ket nakatudoda ken Jesus ket iti daytoy a kanito ti biagna – ti panagtutuok, ipapatay, ken panagungarna. Iti ababa a pannao, daytoy ti pakasaritaan ni Jesus, ti Anak ti Dios, a nangited ti biagna iti pagayatan ni Amana tapno amin a tao ket maaddaan koma ti biag gapu Kenkuana. Ti pakasaritaan ket agpaypayso amin. Ngem, daytoy a pakasaritaan ket Naimbag a Damag ti Dios, ti pakasaritaan ti ayatna kadagiti amin a mamati. Ti pakasaritaan ket kurang no saan a mairaman ti agpada a Paset 1 ken Paset 2. Numay pay ti ramit ket naipaay a nabingay iti dua a paset maadalda a kas maymaysa.

Maadaltayto ti maipapan iti naarian nga ilulugan ni Jesus iti Jerusalem kas inkankantaan dagiti tattao iti Hosanna. Maadaltayto ti maipapan ti panangliputna tapno mapapatay, paliwen ti maudi a pannanganna a kaddua dagiti gagayyemna ket dumngeg kadagiti makaliwliwa a balikasna ken mangted namnama. Surotentayto Isuna iti Hardin ti Getsemani, buyaen kas agtutuok nga agkarkararag, ket kitaen ti pannakaiyawatna kadagiti ima dagiti dakes a tattao.

Makipagdalliasattayo Kenkuana iti pannakaipaimana ken Anas ken Caifas, ket naipaima ken Pilato ken niapan ken Herodes ket naisubli ken Pilato. Awan ti kasla makaammo no ania ti aramidenda Kenkuana. Dagiti Judio kayatda idi a matay ngem dida mabaelan. Awan ti masarakan dagiti Romano a dakes Kenkuana ket nakitada a di kasapulan a mailansa. Awan ni uray maysa ti nakaammo ti aramidenna kadaytoy a tao a maaw-awagan Ari dagiti Judio.

Kamaudiananna, ti panangpilit dagiti tattao ken kinakapuy ni Pilato naidalan iti atiddog a pannagna nga agturong Calbario a sadiay ni Jesus ken dagiti dua a mannakaw ket nailansa. Kinatkatawaan dagiti tattao ni Jesus, rinariawan, ken pinagang-angawanda. Uray dagiti nakailansa a mannakaw adda met naisaoda. Ngem mangegtayo dagiti ababa a pito a balikas ni Jesus a nasaona kadagiti gagayyemna, Amana, ken kadatayo. Ti kinamanangngaasina isu ti nangiduron Kenkuana a mangidiaya ti ayat ken pammakawan kadagiti amin. Ket, mangegtayo nga agpukkaw iti maudi nga angesna, “Tetelestai!” Kayatna nga amin a tattao iti sadinoman a maammoan a ti trabahona ket nalpasen.

Ti naalisto a pannakaitanemna ket maigapu iti Aldaw ti Panaginana. Ket iti agsapa iti umuna nga aldaw ti lawas naggingined ti lubong ti pakakitaan ti iyaannamong ti Ama. “NAABSUELTO!” Ti panagungarna ket naipakaammo iti lubong a gapu ta nagungar iti biag kasta met kadatayo ket agungarto. Nawayawayaantayon manipud pannakatagabo iti tanem ket naikkan baro a biag gapu Kenkuana.

Nagparang ni Jesus iti Aldaw ti Panagungar kadagiti adu a mairaman dagiti babbai a kimadkaddua ken mangipatpateg Kenkuana idi tiempo ti panagserbina ditoy lubong. Nagparang met ken Pedro, Maria Magdalena, dua nga agbibiyahe nga agturong Emmaus ken kadagiti amin nga adalan nga agduldulid kadagiti naarikep ken nakaibalunet a kwarto iti ngato gapu iti butengda kadagiti Judio ket inyeg ni Jesus ti kappia kadakuada...intedna ti

parmatana, ti planona, ket insaganna ida kadagiti sumaruno nga aldaw nga umawatdanto ti pannakabalin manipud ngato a mangibaga kadaytoy a pakasaritaan ti ayat ti Ama gapu iti Anakna, a Jesu-Cristo.

Ngem ti mangammo laeng kadagiti kinapudno kadagitoy a pakasaritaan ket pasien a napasamakda iti nabayagen a tiempo ket awan pategna iti agnanayon. Kalpasan ti amin, uray ti diablo ammona a pudnoda. Ni San Juan iti Ebangeliona ibagana kadaytoy iti Juan 20:30 a nagar-aramid ni Jesus kadagiti pagilasinan a milagro iti imatang dagiti adalanna a saan a naisurat kadaytoy a libro. Ngem ni Juan intuloyna a nagsao iti bersikulo 31 no apay a naisurat amin dagitoy: “Ngem dagitoy addada a naisurat tapno *patienyo* a ni Jesus isu ti Cristo, ti Anak ti Dios, ken tapno gapu iti *pammatiyo* maaddaankayo ti biag iti Naganna.” Wen, pudno, ti ayat ti Dios ket biagtayo!

UMUNA A LEKSION

HOSANNA ITI KANGATOAN

MARK 11:1-11 – JESUS, TI ARI

PAKABUKLAN TI LEKSION 1

Pakabuklan	7
Pakauna	8
Leksion 1: Mark 11:1-11	
• Ni Jesus ken dagiti Profeta	9
• Nakasakay ni Jesus a mapan Jerusalem	10
• Dagiti Pagpampanunotan: Jesus, Ti Ari	11
• Hosanna! Salakan!	12

PAKAUNA

Iti unos ti panagbiag ni Jesus di da naaw-awatan. Kayat dagiti tattao ti ari a mangwayawaya kadakuada manipud pannakatagabu ti Roma. Kayatda ti ari nga agsao maipapan iti kalintegan ken pannangngaasi, isu ti mangwayawaya kadakuada manipud kadagiti kabusor. Nagliwayda a mangammo ken Jesus ti pudpudno a kinasiasinona a kas ari, ti ari tapno agturay ken agari kadagiti puspuso ken biag dagiti tattao. Isu ti ari ti Pagarian ti Dios. Ngem ketdi nabulsek dagiti tattao kadagiti kasapulanda a naglapped ti pannakaammoda ti naindaklan a kasapulan, ti panagkasapulan iti naikari a Mesias, ti Cristo.

Ti naarian nga iseserrek ni Jesus iti Jerusalem a nakalugan iti asno, awan kurangna, mangrugi ti nainkadawyan a maaw-awagan ti Nasantoan a Lawas. Ti aldaw ti naarian nga iluluganna ket ammon ti Iglesia Kristiana kas Domingo ti Palma. Adu nga iglesia ti agar-aramat kadagiti sanga tip alma a kadawyan nga iggaman dagiti ubbing iti parada ti panagdaydayaw. Saantayo a kasapulan nga ammoen amin dagiti napaspasamak idi ngem ketdi rugiantayo a bigbigen a daytoy a tao a nangirugi kadagiti pammadayaw ken pukkaw ti hosanna iti nasapa ti lawas ket isu met laeng ti a nailansa iti krus iti sumagmamano laeng nga aldaw.

LEKSION 1

Paset 1

PANURSURO: Iti paset ti panagadal ti Biblia a naidauloan *Ti Dios ti Agsapul, Misiontayo* ket naipakaammo kadatayo kadagiti sumagmamano a pangngarig ni Jesus kas insursurona dagiti sumursurot Kenkuana. Nadlawtayo met ti panangsapul ni Jesus nga addaan asi kadagiti nabaknang ken nakaadal, kadagiti nakurapay ken naiyaw-awan, ken kadagiti agsingsingir ti buis ken managbasol. Ti trabaho ni Jesus naguyugoyna dagiti tattao a kayatda ti biag nga agbiag a nawaya ken napakawan, agbiag ti biag a napno (Juan 10:10).

Ti dalan a pagbibigian ni Jesus a biag ken ti panangag-agasna ket isu ti pakatungpalan dagiti padto nga impadto dagiti profeta. Pagilasinanda met nga Isu ti naikari a Mesias (Hebreo), ti Napili, ti Cristo (Griego). Kadawyan, dagiti mannurat kadagiti Ebangelio usarenda dagiti balikas a kas, “naisao dagiti profeta” wenna “natungpal ti padto.” Ti maysa nga ehemplo ket ti insurat ni Profeta nga Isaias iti Isaias 61:1. Daytoy a padto ibagana kadatayo no ania ti inaramid ti Pinili ti Dios. Ti Pinili ti Apo ket...

- _____
- _____
- _____
- _____

1. Idi a ti kasinsin ni Jesus a ni Juan a Mammuniag ket adda idi ti pagbaludan, inbaon ni Juan ti sumagmamano a pasurotna ken Jesus tapno paneknekan nga Isu ti Mesias, ti Napili. Ania ti naibaga iti Mateo 11:3? Ania ti sinaludsodda idi ken Jesus? _____
_____
2. Ania ti insungbat ni Jesus kadagiti bersikulo 4 ken 5? _____
_____
3. Madlaw nga iti bersikulo 5 a ni Jesus agbasbasar iti Daan a Tulag ken profeta Isaias. No adda ti listaan dagiti pagbasaran iti Bibliam masarakamto dagiti nayon ti pagbasaran iti patingga ti bersikulo 5 a nalabit a mairaman iti Isaias 35:4-6 ken Mateo 15:31. Ania ti ibagbaga dagitoy a pagbasaran kadatayo maipapan ken Jesus, ti Mesias, ti Napili? _____
_____
4. Maysa pay a kanito nga adda idi ni Jesus iti sinagoga idia Nazaret nga agbasbasa manipud iti Libro ni Isaias. Kitaen ti Lukas 4:16-21. Kasla kadi mailasinmo dagiti balikas? Ania a paset ti Isaias ti nabasana? _____
_____ Kadagiti leksion kadaytoy a panagadal maadaltayo a ni Jesus, ti Anak ti Dios,

immay ditoy lubong para iti nadakdakkal a panggep ngem ti agisuro ti sabali a dalan ti biag wenno panangagas ti masakit, pananglukat ti ngiwat ti umel, pinaggarawna ti lumpo tapno makapagna ken ti bulsek a makakita. Immay ket nagbiag a kas tao, kas maysa kadatayo; inibturanna dagiti pannulisog ni Satanas ken inuy-uyaw dagiti Fariseo ken mamaestro ti linteg. Nagtuok kadagiti panangibabain ken pananguy-uyaw dagiti bumusbusok Kenkuana ken, kamauddiananna, natay babaen iti pannakailansa iti krus. Ti nangatngato a panggep ni Jesus ket tapno ipatungpal ti pagayatan ti Ama, uray pay ken patay (Mateo 26:39).

1. Ania ti pagayatan ti Ama (1Timoteo 2:4)? _____
_____
2. Kasano a matungpal ti pagayatan ti Ama (Mateo 20:17-19)? _____
_____
3. Ania ti ibaga kadatayo ni San Pablo iti suratna ken Timoteo (1Timoteo 1:15)? _____
_____
4. Kitaen met ti Markos 2:17 ken Juan 3:17: _____
_____

Paset 2

ARAMIDEN: Basaen ti Markos 11:1-10. Usarentayto ti pakasaritaan ni San Markos iti sibaballigi nga iseserrek ni Jesus iti Jerusalem kas pagbasaran ti panagadaltayo. Ti pakasaritaan ket naisurat met kadagiti sabali a tallo nga Ebangelio:

- Mateo 21:1-11
- Lukas 19:29-38
- Juan 12:12-15

Usarentayto dagitoy tallo a pagbasaran para iti nayon ti pannakaammo.

PANAGSANAY:

1. Napanan ni Jesus (Markos 11:1)? _____
Dua a sabali nga ili ti naibaga: _____ ken _____
Nalabit saanmo masarakan ti Betfage (masarakan iti nagbaetan ti Jerusalem ken Jericho) iti mapa ngem masarakam ti Betfage a masarakan iti agarup dua milia iti abagatan a daya ti Jerusalem. Daytoy, nalabit malagipmo kadagiti napalabas a panagadal, a sadiay a masarakan ti ayan ti pagtaengan ni Maria, Marta, ken Lazaro.
2. Ania ti inbaon ni Jesus kadagiti dua kadagiti adalanna (bersikulo 2)? _____
_____
_____

3. Ket, no idi damagenda ida, ania idi ti inbagada (bersikulo 3)? _____
_____
4. Ti pakasaritaan iparangrangna no ania ti ibagada kas kinuna ni Jesus (dagiti bersikulo 4-6):
  - a. Ania ti nasarakanda? _____
  - b. Ania ti inaramidda? _____
  - c. Ania ti sinaludsodda kadakuada? _____
  - d. Kasano ti panagsungbatda? _____
5. Inyegda ken Jesus ti anak ti asno nga awan pay ti nagluglugan. Ania ti napasamak a simmaruno (bersikulo 7)?
  - a. _____
  - b. _____
6. Ania ti inaramid dagiti adu a tattao (dagiti bersikulo 8-10)?
  - a. Inwarasda _____
  - b. Inwarasda _____
  - c. Inpukkawda _____
7. Kas maiyannurot ken San Markos, napanan ni Jesus (bersikulo 11)? _____
_____

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Malagiptayo a ni Jesus ket inaramidna ti trabahona a nangaskasaba, nangisursuro, ken nangag-agas tapno matungpal ti padto dagiti profeta iti Daan a Tulag maipapan iti Mesias, ti Cristo, ti Naikari. Ibaga ni Mateo kadaytoy iti Mateo 21:5 a daytoy nga ilulugan a mapan Jerusalem iti urbon ti asno ket maysa manin a natungpal a padto maipapan ken Jesus. Ania ti naibaga kadaytoy babaen iti profeta ni Zacarias 9:9?
_____
_____
2. Ti inbilin ni Jesus kadagiti dua nga adalanna a kumitada ti urbon ti asno nga awan pay ti limmugan (bersikulo 2). Iti bersikulo 7 naibaga kadaytoy nga idi a naiyegda ti urbon ti asno ken Jesus ket inyaplagda dagiti kagayda iti rabawna a nagtugawanna. Adda kadi ti dadduma a mapataud iti panunotmo kadaytoy? Apay nga urbon ti asno? Kas maiyannurot iti profeta aglugan ni Jesus a mapan Jerusalem kas ari. “Kitaem ti Arim umay kenka...” Kastoy kadi ti mailadawanmo nga umay nga ari, nakalugan iti asno? Wenno, nalabit mailadawanmo ti aramid a kasla iti maysa a mabuya a *Ben-Hur* idi a ni Juda immay a nakaparada iti lugan a guyoden ti kabalio ket denggen ti naariwawa a napigsa a pangablaaw ti tattao ti Roma kas inda pasangbayen ti nagballigi a natured a lalaki? Dagiti kapanunotam: _____
_____

3. Rumbeng a saludsodentayo dagiti bagbagitayo: no ni Jesus ket nakalugan a mapan Jerusalem iti langa ti kas ken Ben Hur a parang ken kasasaad, isu kad ngata koma ti ari nga ibagbaga ti profeta? Ti ibagbaga idi ni Zakarias ket naisabsabali kadagiti ari. Ania ti inaramat ni Zakarias a balikas a mangiladawan kadaytoy nga Ari nga umayto? _____
4. Dinawat ni Jesus ti urbon ti asno nga awan pay ti limmugan. Maadaltayo a daytoy kabarbaro, napakumbaba nga ayup ket agtulnog kadaytoy nga Ari a siaannugot iti pagayatan ti Amana. Daytoy ti maudin a byahe ni Jesus a mapan Jerusalem ket immay a kas Ari. Dagiti tattao intan-okda Isuna a kas “ti Ari, nga umay iti nagan ti Apo (Lukas 19:38),” kas “ti Ari ti Israel (Juan 12:23), kas “ti Anak ni David (Mateo 21:9),” Isu ti umay iti Jerusalem a mangisubli iti pagarian ti amada a David (Markos 11:10). Dagiti kapanunotam: _____
5. Iti Markos 11:9 inpukkaw dagiti tattao, “Hasanna!” *Tandaanan*: Ti Bibliam nalabit adda ti pakatandaanna a sumaruno iti sao nga hosanna. Ti tanda iti New Internarional Version ibagana a ti sao nga Hosanna ket pagsasao ti Hebreo a ti kaipapananna ket “Salakan!” a nagbalin a pagsasao ti panagdaydayaw. Inpukkaw dagiti tattao ti “Hosanna!” Inbilangda ni Jesus a kas ari a politico a mangisalakan kadakuada manipud iti kinarungsot ti Roma. Adu kadagitoy a tattao ti nakakita kadagiti bukodda a bagi wenno nangngedda ti pakasaritaan no kasano a pinagungar ni Jesus ni Lazaro manipud iti patay, no kasano ti panangagasna dagiti masakit, nangteg panagkita kadagiti bulsek, ken nangpapagna kadagiti lumpo a makapagna. Kayatda ti ari a makaisalakan kadakuada manipud iti patay ken sakit. Ket, kayatda ti ari a mangkitkita kadagiti pagayatan ken tarigagayda. Kayatda ti ari a makaited ti talna. Ania ti ari ngata a kayatmo? _____
6. Maysa pay a paliiw: Iti Lukas 19:38b dagiti tattao kadagiti sao a pagdaydayaw ken iti napigsa a balikas kinunada, “Talna idiay langit ken dayaw iti kangatoan.” Kas inka nalabit a malagip, kadagiti kapada a balikas ket inpablaak dagiti angeles kadagiti agpaspastor idi a naiyanak ni Jesus. Ania ti inbagada iti panagdaydayaw iti Dios (Lukas 2:14)? _____
7. Ti linia ti maysa a kanta ti Paskua kunana, “Umayyo kitaen iti kolloong ti Mangispal ken *Ari*.” Dagiti mamasirib napanda iti Jerusalem ken nagsaludsodda, “Sadino ti ayan ti naiyanak nga *Ari* dagiti Judio (Mateo 2:2)? Dagiti profeta nga Isu ti Mesias nga umay nga ari (Zakarias 9:9). Uray ni Pilato ket adda nadlawna a naipakilna iti krus a mabasa, “Jesus a taga-Nazaret, ti Ari dagiti Judio (Juan 19:19).” Manipud pannakaiyanakna agingga a natay ni Jesus ket binirbirokda, dinaydayawda, ket ita inlansada a kas *Ari*. Naawagan nga *Ari* dagiti Judio! Dagiti kapanunotam ken pagpampanunotam: _____

Paset 4

PANANGIPAKAT KADAGITI SALUDSOD:

1. Irikepmo dagiti matam iti apagkanito ket usarem ti isipmo.
  - a. No rumuarka iti ridawmo ken nakitam ni Jesus nga um-umay iti dalan a nagadu ti kadduana a tattao nga agpukpukkaw kadagiti “Hosanna” ken ipaypayapayda dagiti bulong ti palma kumadduaka kad kadakuada? Apay? Apay a saan? _____
  - b. Makitkitam kad ti bagim a mangiyaplag ti kagayna iti rabaw ti urbon ti asno gapu ta nabigbigmo no siasino Isuna ket ipablaakmo nga Isu ti Arim? Apay? Apay a saan? _____
_____
  - c. Addaanka kad ti napalaus a namnama a kamaudiananna addaanka ti Ari a mangispal kenka manipud iti amin a nangagaw kenka ti talna? Apay? Apay a saan? _____
_____
2. Immay ni Jesus a naemma, nalinteg nga Ari a sitatalinaed a mangtungpal iti pagayatan ti Ama. Ania ti tukad ti panagtalinaedko a mangtungpal ti pagayatan ti Ama? Kaano a makitak a narigat ti umay iti babaen ti turay ti Arik, ti Ari ti amin nga ar-ari? _____
_____
_____

KARARAG: Jesus, immayka iti Jerusalem a kas naemma ken napakumbaba nga Ari. Pinadayawandaka dagiti tattao agsipud ta namatida a wayawayaaam ida manipud iti panagturay ken kinarungsot ti Roma. Ngem ketdi immayka para iti adayo a napatpateg. Immayka a nangwayawaya kadagiti amin a tattao manipud pannakatagabu ken kinarungsot ti basol a nangtubeng ti langen-langen iti Nailangitan nga Amami. Immayka ket indatagmo ti pagayatam iti pagayatan ti Ama. Immayka tapno tungpalem dagiti inpablaak dagiti profeta a kas Mesias, ti Cristo, Napili, Mangisalakan ken Arimi. Gapu kadaytoy itedko Kenka toy panagyaman ken panagdaydayawko. _____
_____
_____

MAIKA-DUA A LEKSION

SIK AYA?

MABASA MANIPUD KADAGITI UPPAT NGA EBANGELIO
MATEO, MARKOS, LUKAS, KEN JUAN

PAKABUKLAN TI LEKSION 2

Pakabuklan	14
Pakauna	15
Leksion 2: Mabasa manipud kadagiti Uppat nga Ebangelio	
• Panangliput a mangala ti biag ni Jesus	16
• Ti Puso ni Judas Naiparangrang	18
• Ti Panangliput Naiparang	19
• Ti Naan-anay nga Oras ti Dios	20
• Pumanaw ni Judas	21

PAKAUNA

Adu ti naipaltiing kadatoy a leksion. Dagiti banbanag ket saanda koma a kasta. Amin ket saan a nasiyaat. Mariribok ni Jesus, ti kararruana ket mariribok. Ammona a ti oras ket umayen a maiyawat kadagiti ima dagiti tattao a mangipilit a mapapatay. Kasano ngata ti aramidem kas kadagitoy kastoy nga oras?

Buyaem ni Jesus. Agadalka Kenkuana. Lagipen a rinugianna ti trabahona kadagiti balikas kadagiti adalanna, “Umaykayo, surotendak ket pagbalinenkayto a mangngalap kadagiti tattao.” Uray pay iti kamaudianan isursuroan ni Jesus ida nga agbalin a mangngalap kadagiti tattao. Parmataem ti bagim a kasla sumsumrek iti kuarto para iti pannangan ti Paskua. Dagiti gagayyemmo ket adda kenka saddiay. Nabannog nga agmalem ket pampanunotem ti nababa nga adipen a babai a mangbugbuggo kadagiti sakam...

Denggem dagiti sarsarita iti kuarto kas padpadasen a biruken dagiti lallaki no siasino ti mangliput. Saan a mabalina a siak! Ket rugiam ti kumita iti aglawlawmo kadagiti gagayyemmo ket padasem nga arapaapen no siasino ti mangaramid ti kasta a banag...

Kas ituloymo ti panagadalmo, lagipem, ti amin nga inaramid ni Jesus, ti inaramidna para kenka ken kaniak.

LEKSION 2

Paset 1

PAKAUNA: Ti pakasaritaan ti sibaballigi nga iseserrek ni Jesus iti Jerusalem ket naikadawyan a mabasbasa iti Nakristianoan nga Iglesia iti amin a lubong kada tawen iti Domingo ti Palma, ti Domingo kasakbayan ti Aldaw ti Panagungar. Ti parada ket maar-aramid iti adu a congregasion a kaddua dagiti ubbing a nakaiggem kadagiti sanga tip alma ket kunkunada wenno ikankantada, “Hosanna! Bendito ti umay iti nagan iti Apo! Hosanna iti kangatoan!”

Iti saan a nabayag, numan pay kasta, ti pasamak a drama ket agbaliw. Ania ti mapasamak? Iti serra ti pakasaritaan ti Domingo ti Palma makaalatayo ti pagilasinan ti rumrumsua a riribok. Ti panangliput a mapapatay ni Jesus ket madama a mapangpanggep. Ituloytayo nga isimpa ti pakasaritaan...

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 11:45—53. Nabiit pay a pinagungar ni Jesus ni Lazaro manipud iti patay (dagiti bersikulo 38-43).

PANAGSANAY:

1. Kasano ti panagtignay dagiti sumagmamano a Judio iti inaramid ni Jesus (bersikulo 45)? _____
  2. Kasano ti panagtignay dagiti sumagmamano a Judio (bersikulo 46)? _____
  3. Ania ti inaramid dagiti panguloen a papadi ken Fariseo (bersikulo 47a)? _____
  4. Ania dagiti pakadanagan?
    - a. _____
    - b. _____
- Adu dagiti ar-aramiden idi ni Jesus a milagro a pagilasinan. Kasano ngata a pasardengenda?
5. Ania ti adda a naibaga ni Caifas, ti kangatoan a padi (dagiti bersikulo 49-50)? _____

Naibaga kadatayo iti bersikulo 51 a no ania ti naibaga ni Caifas ket padto (dagiti bersikulo 51b-52)?

Kinunana:

- a. A ni Jesus ket _____
  - b. Ket saan laeng a maipoon iti ili _____
  - c. Tapno iyegna kadakuada _____
6. Ania ti inkeddeng ti Sanhedrin, ti agtuturay a konseho (bersikulo 53)? _____

7. Ania a panagalluad ti biag ti innala ni Jesus (bersikulo 54)? _____

_____

No adda ti mapam iti likod ti Bibliam, birukem ti Efraim. Daytoy nga ili ket adda a nakaplastar iti agarup sangapulo ken dua a milia ti amianan ti Jerusalem.

8. Ti oras ket asidegen para iti Paskua dagiti Judio sadiay Jerusalem. Ania ti kapanunotam no apay nga adu ti mangsapsapul ken Jesus (bersikulo 56)? _____

9. Ania ti dawat dagiti panguloen a papadi ken Fariseo? _____

_____

PAGPAMPANUNOTAN: Makapaguyugoy a tandaanan a dagiti relihioso a panguloen ket nabigbigda a dagiti inar-aramid ni Jesus a milagro a pagilasinan (Juan 11:47b) ken saanda a mapasardeng babaen iti panangted ti bilin wenno agaramid ti bilin. Ngem numan pay kasta saanda a bigbigen a ni Jesus Isu ti Cristo, ti Mesias. Awan kabaelanda a nangpasardeng Kenkuana ken nagbutengda a no saan a mapasardeng amin ket mamati Kenkuana ket maawananda ti pannakabalin ken pannakabigbig kadagiti tattao. Maawananda ti nadayaw a saad iti panagkakaddua dagiti Judio ken ti naan-anay a panagtulnog iti Linteg ken maawan ti gunguna. Nagbutengda a dagiti Romano ket ikkatenda dagiti Temploda ken ti kasasaadda a kas nasion.

Paset 2

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 12:1-11.

PANAGSANAY:

1. Innem nga aldaw sakbay ti Paskua. Ti pangrabii ket naaramid a kas pammadayaw ken Jesus (bersikulo 2).

Pakasarakantayo ken Jesus (bersikulo 1)? _____

Tandaanan: Ti Markos 14:3 ibagana kadatayo nga addada iti balay ni _____

a. Ania ti ar-aramiden ni Marta? _____

b. Ania ti ar-aramiden ni Lazaro? _____

c. Ania ti ar-aramiden ni Maria (Juan 12:3)? _____

_____

Tandaanan: Ti nardo ket naar-aramat a mangisagana ti bagi para iti pannakaitanem. Ti nabanglo tin angina a bangbanglo nga imbukbok ni Maria iti ulo ni Jesus ket agtalinaed Kenkuana agingga iti panagtutuok ken ipapatayna. Inbukbokna ti bangbanglo ken Jesus a kasla pannakaisagana ti bagina para iti pannakaitanemna.

2. Ania ti maadaltayo maipapan ken Judas nga Iscariote kadagiti bersikulo 4-6?

a. Apay a sinupiat ni Judas ti tignay ni Maria? _____

b. Ania ti balor ti nardo? _____

- c. Ania ti pudno nga adda iti puso ni Judas no apay nga agdandanag? _____
 _____
- d. Ania ti ugalina nga ar-aramidenna kas tagadulin ti supot ti kuarta? _____
 _____
3. Ania ti tignay ni Jesus ken Judas (dagiti bersikulo 7-8)? _____
 _____
4. Kabayatanna, kas maiyannurot iti bersikulo 9, ania ti napasasamak kadagiti Judio? _____
 _____
 Immayda idi a kumita ken Jesus ken _____ (bersikulo 9).
5. Kasano ti panangbaliw idi dagiti panguloen a papadi ti panggepda (bersikulo 10)? _____
6. Kas maiyannurot iti bersikulo 11 ania ti pinartuat ni Lazaro a parikot (bersikulo 11)? _____
 _____

PAGPAMPANUNOTAN: Kadagitoy a bersikulo manipud iti Juan 12 naipakita ti linaon ti puso ni Judas. Sinupiatna ti naaramidan ni Maria. Insawangna ti panangsupiatna a kinunana, iti linaonna, sinayangna ti maysa a tawen a tangdan babaen iti panabukbokna ti nangina a bangbanglo kadagiti saka ni Jesus. Inbaga ni Judas a ti bangbanglo ket rumbeng a mailako ket ti kuarta maited kadagiti nakurapay. Ngem ti bersikulo 6 iparangna no siasino ti agpaypayso a kinasiasino ni Judas. Saan a madanangan kadagiti nakurapay. Ti sigurado ket naibaga kadatayo a ni Judas ket mananakaw. Iduldulinna ti supot ti kuarta para iti ummong dagiti adalan ket ti bagbagina ti tultulonganna ta diay gatad ti kuarta ti kayatna. Kriminal ni Juda. Mannanakaw! Apay a panpanuynoyan ngata ni Jesus ti kastoy a tao? Apay nga inraman ni Jesus ni Judas a kas adalan? Iti tallo a tawen kadmaddua ni Jesus ni Judas, nangegna dagiti panursurona, nakitana no kasano ti panangtratona kadagiti amin a tattao ngem dagiti ehemplo ni Jesus ken dagiti panursurona kasla saan a pulos nga ibungana ken Judas.

1. Iladawanmo man ti panangibilang ni Jesus ken Judas. _____
 _____
 _____
2. Iladawanmo man ti maipapan kadagiti mannakaw ken kriminal: _____
 _____
 _____
3. Ania ti maysa a paset kadagiti pampanunotem maipapan kadagiti dakes a tattao ti tarigagaymo nga agbaliw a pumada ken Jesus? _____
 _____

Paset 3

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 26:1-5. Ti dakes a gandat ni satanas ket naiparang...

PANAGSANAY:

1. Mano nga aldaw agingga ti Paskua (bersikulo 2)? _____
2. Ania ti maadaltayo maipapan ti dakes a gandat a mapapatay ni Jesus iti bersikulo 4? _____
3. Ania ti nagbutenganda (bersikulo 5)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 26:14-16.

PANAGSANAY: (Kitaen met ti Markos 14:10-11.)

1. Napanan ni Judas nga Iscariote (bersikulo 14)? _____
2. Ania ti dinawatna kadakuada (bersikulo 15)? _____
3. Ania ti nagtutulaganda a bayadna koma? _____
4. Ania ti namay-an ni Judas nga aramiden (bersikulo 16)? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 22:1-6.

PANAGSANAY: Kaadduan a maadaltayo iti Lukas 22 ken panagsubli; numan pay kasta, mangkita ti maysa wenno dua a kabarbaro a kapanunotan manipud kadagitoy a bersikulo.

1. Naipalpalagip kadatayo iti bersikulo 2 a dagitoy a dakes ti gandat ken panggepda ket nagbutbutengda _____
_____
2. Ita ania ti makariribok a kinapudno ti maibaga kadatayo iti bersikulo 3? _____
3. Iti bersikulo 4 maadaltayo a ni Judas ket paset ti panagpapatangda no kasanona koma nga liputan ni Jesus. Naibaga kadatayo a ni Judas ket _____ kadakuada ket ti *dakes a gandat* a mangipaima ken Jesus kadagiti panguloen dagiti papadi ken agtuturay. Ania ti ugalida idi iti uneg ti kuarto kas maiyannurot iti bersikulo 5? _____
_____
4. Kadagiti naummong iti kuarto – dagiti panguloen a papadi ken agtuturay ti guardia ti templo – ti panangliput ni Judas ken Jesus ket nangina a kuarta! Tallo pulo a bagi ti pirak (Mateo 26:15)! Ania ti sipsiputan ni Judas a gundaway (Lukas 22:6)? _____
_____

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 13:1-2. Naiparang ti *panggep* ti Dios a mangispal...

PANAGSANAY:

1. Naibaga kadatayo a “ti oras ket asidegen (bersikulo 1)...” Ti oras ket immayen para ti pannakatungpal ti pagayatan ti Ama babaen ken Jesus. “Idinto nga _____ dagiti taona nga addada ditoy _____ idi, _____ ida agingga iti panungpalan.”
2. Naipasango ti makan a pangrabii (bersikulo 2). Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken Judas nga Iscariote, ti anak ni Simon? _____
Iti Lukas 22:3 nabasatayo a “Simrek ni Satanang ken Judas.” Ita iti Juan 13:2 maadaltayo pay maipapan ti dakes a gandat, manangan, a ni Satanang induronna dagiti kapanunotan ken tignay ni Judas. Ti dakes a gandat ni Judas no kasanona nga liputan ti maestrona.

Paset 4

PANAGIKABESA: Iti pakauna ti *Ayat ti Dios, Biagtayo* naibaga a daytoy a pakasaritaan ket isu ti naindaklan unay nga pakasaritaan ti ayat a tatta la a naibaga. Iti Juan 13:1 naibaga kadatayo nga ammo ni Jesus idi ti umiso nga oras nga umay ket ita asidegen ti panangipakitana ti amin nga ungto ti ayatna. Maikari iti tao ti patay. Sika ken siak ket maikari ti maipadippa ken mailansa iti krus a matay. Sika ken siak ket maikari a saan la a matay no di ket matay iti agnanayon iti inferno. Daytoy a sakripisio ti inaramid ni Jesus para kadatayo. Daytoy ti plano idi ti Dios. Ti panatutuokna ken ipapatayna ket saan nga isu ti banag ti aniaman nga inaramidna ngem binayadanna ti gatad ti basoltayo iti pasettayo. Ti pannakadusana, ti panagtutuok ken ipapatayna, ket saanna a pakaikaikarian. Ti basol pagbalinennatayo nga awan mabalbalinanna a naan-anay a pinarsua ti Dios kadatayo iti Genesis 1. Dagiti Roma 5:6 ken 8 iti bassit a papel ket inayon dagitoy a bersikulo iti siled ti panunot. Iti panagpampanunot maipapan iti *plano* ti Dios para iti pannakaisalakanmo ibilangmo dagitoy a saludsod:

1. Apay ngata a ti naan-anay nga oras ti Dios ket mapasamak no awan kabaalak?
2. Apay ngata a ti ayat ti Dios ket saan a nakabasar iti naespirituan a kasasaadko?
3. Apay ngata nga inmustrana ti ayatna para kaniak ita ta managbasolnak pay laeng, kabayatan a siak ket natay iti basol?

Isurat dagitoy a saludsod iti likudan ti bassit a papelmo ket irugiam ti masdaaw iti ayat ti Dios nga inaramidna ti amin para kadatayo gapu ta awan mababaelantayo ken saantayo pulos a maisalakan dagiti bagbagitayo (Efeso 2:8-9). Sika ken siak ket *natay* iti kinadakes ken kinamanagbasoltayo (Efeso 2:1).

KARARAG: Apo Jesus, no mapanunotko ti naindaklan nga ayatmo kaniak uray no awan mabaelak, awan maaramidak no di ti idayaw ti naganmo. No mapanunotko a natayak iti kinadakes ken kinamanagbasolko, awan maaramidak no di ti agyaman Kenka. No mapanunotko nga iti umiso nga oras natayka para kadagiti dakes a tattao, ti maaramidko laeng ket iparintumeng dagiti tumengko ket agyaman Kenka nga iti asim natayka para kaniak ti nakurapay nakakaasi a managbasol! _____

PAKAUNA: Kadaytoy a bingay ti panagadal irugiantayto a kumita nga uray ti tignay ti manangliput ket awan ti banagna no anianto ti mapasamak. Itednanto ti biag ni Jesus iti bukbukodna ken iti panagtungpal iti pagayatan ti Ama, saan a biktima ti dakes a gandat.

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 13:21-30.

- Nakellaat kadi ni Jesus iti immay a napasamak?
- Nakellaat kadi ni Judas iti ammo ni Jesus?

PANAGSANAY:

1. Naibaga kadaytoy a ni Jesus ket _____ iti _____
(bersikulo 21). Ania ti ibagana kadagiti adalanna: “Pudno, kunak kadakayo _____
_____
  2. Ania ti tignay dagiti adalan (bersikulo 22)? _____
  3. Ti bersikulo 23 agsasao maipapan iti “ti adalan, nga inpatpategna.” Ti adalan a Juan a nagsurat ti Ebangelio a nakatugaw iti abay ni Jeus iti lamisaan. Ania ti inaramid ni Simon Pedro (bersikulo 24)?
_____
  4. Ania ti dinamag ni Juan ken Jesus (bersikulo 25)? _____
  5. Aniat ti ibaga ni Jesus ken Juan (bersikulo 26)? _____
  6. Insawsaw ni Jesus ti tinapay ket intedna pinggan nga addaan ti tinapay (naited iti nadayaw a sangaili) ken Judas ket inawatna. Ket naibaga kadaytoy (bersikulo 27) idi a naala ni Judas ti tinapay, _____
_____
- Awanen pulos ti tengngel ni Judas iti panunotna ngem ita ti buo a bagina, ti nagunegna ket tengtengngelen ni Satanas.
7. Nakellaat kad ni Jesus? Ania dagiti maudi a balikasna ken Judas (bersikulo 27b)? _____
_____
  8. Natikaw la unay dagiti adalan. Awan kadagiti adda iti panganan ti _____ no apay a naibaga ni Jesus daytoy ken Judas. Ania ti adda ti panunot idi dagiti adalan iti nasao ni Jesus kenkuana (bersikulo 29)? _____
_____
  9. Ania ti maudi a banag a naibaga kadaytoy (bersikulo 30)? _____
...ket dimteng ti rabii.

Paset 5

PAGPAMPANUNOTAN: Mailadawanmo ngata ti bagim a kas maysa kadagiti adalan a nakatugaw iti lamisaan a kaddua ni Jesus? Adda ni Jesus kadagiti adalanna. Ti makan ket nakaisagana ken naiserbi. Amin ket nakaisimpa a

kas kanayon a mapaspasamak kada Paskua agingga iti kanito nga ibaga ni Jesus daytoy a sarita. Narigatmo a pasien ti kaibagbagana laeng. Maysa kadatayo? Mangliput Kenkuana? Kimadkadduatayo Kenkuana iti napalabas a tallo a tawen. Tinurturongtayo ti amin a sangsangkamaysa. Nakitkitatayo a nagar-aramid kadagiti adu a milagro ken tinggaren dagiti Fariseo ken dagiti mamaestro ti Linteg. Napantayo iti kasaran ket pinakan ti rinibo a tattao a kaddua Isuna. Aggagayyemtayo ket ita ibagbagana a maysa kadatayo ket liputanna?

Sika ken dagiti dadduma nga adalan malagip dagiti sumagmamano a kanito iti unos ti tallo a tawen a naibagbaga ni Jesus kadakuada amin a maliputanto, agtuok iti adu, umsien dagiti pangulo, dagiti panguloen a papadi, ken mamaestro ti linteg, ket rumbeng a mamapatay ngem agungarto met laeng ti biag iti maikatlo nga aldaw (Mateo 16:21; Markos 8:31-32; ken Juan 12:32-33). Ngem, awan malagipmo a pulos a naibagbaga ti aniaman maipapan iti maysa *kadatayo* a mangliput Kenkuana (Mateo 20:18).

Ita adda ti ibagbagana ken Judas ket kunana nga aramidenna a sigud (Juan 13:27b). Pumanaw ni Judas. Saanna a maiturpos ti pangrabii ti Paskua. Awan mapanunotmo no di ti agsiddaaw no ania ti mapaspasamak. Nasipngeten. Rabiin (Juan 13:30). Awanen ni Judas. Dagiti kapanunotam: _____

PANGIPAABABAAN: Kadaytoy a leksion maamiristayo a ni Jesus ket siaannugot ti pagayatan ti Ama ket ammona a ti oras ket dimtengen nga agtuok ken matay para iti pannakaisalakan dagiti tattao. Ti pakasaritaan ni Jesus a nakalugan a mapan Jerusalem iti Domingo ti Palma kas Ari ti Israel nagpatingga ken Judas, dagiti panguloen a papadi ken pangulo, dagiti mamaestro ti Linteg, ken dagiti agtuturay ti guardia ti Templo ket naummongda tapno pagsasaritaan ket pagtutulagan no kasanoda a tiliwen koma ni Jesus nga awan kakadduana a tattao iti aglawlawna. Naited ti bayad ken Judas a tallo pulo a bagi ti pirak ket ti tulag a bumirok ti gundaway a maipaima ni Jesus kadakuada.

PANANGIPAKAT: Idi ibaga ni Jesus kadagiti adalanna a maysa kadakuada ti mangliput Kenkuana sinaludsodda ti agpapada a saludsod, “Siak aya?” Ammo idi ni Jesus no ania ti aramiden ni Judas ket imbaonna iti dalanna a mangaramid a daras no ania ti nakaibaonna. Saantayo a maitudo ti ramaytayo ken Judas, numan pay kasta, nga saantayo saludsoden dagiti bagbagitayo: “Siak aya?” Narigat kad a panunoten ti maipapan ti panangliput?

1. Adda kadin ti linniputak? Siasino ti liniputak? Ania idi ti subad dagiti tignayko?

_____

_____

2. Nagbalinak kadin a biktima ti pannakaliput? Siasino ti nangliput kaniak? Ania ti napasamak? Ania idi dagiti nariknak ken dadduma a subad? _____

_____

3. Kasano ngata ti panagtignayko iti nangliput kaniak? _____

4. Saanak a liniputan a pulos ni Jesus ngem liniputak kadin ni Jesus? Ania dagiti kasasaad?

KARARAG: Ammok, Apo, nga agsalsalawasawnak no diak ipudno a siak, met, ket nakabasol iti panangliput Kenka. Kayatko ti agbalin nga agdindinamag ngem ti silalatak nga ipudnoka kadagiti sabali. Pinilik ti nagaramid kadagiti saan a panagtulnog ngem ti mangaramid ti kusto a banag. Inbilangko ti kinabaknang ken gameng a nanginngina ngem ti mangammo Kenka ken mangpakaammo a Sika ti Apok ken Mangisalakanko. Agyamanak Kenka nga uray iti baet ti panangibilangko Kenka a saanmo a pulos nga insardeng ti parabur ken asim kaniak. Di nak pulos liniputan. Nagbalinka ketdi a Mangisalakanko ken Mannubbotko. _____

MAIKATLO A LEKSION

AGIINNAYATKAYO ITI MAYSA KEN MAYSA

JUAN 13-17 — DAGITI MAUDI A PANURSO NI JESUS

PAKABUKLAN ITI LESSON 3

Pakabuklan	24
Pakauna	25
Leksion 3: Juan 13-17	
• Ni Jesus, ti Adipen	26
• Panursuro ni Jesus	28
• SIAK	29
• Ti Kararag ni Jesus ti Kangatoan a Padi	30

PAKAUNA

Iti dagup ti trabaho ni Jesus insursurona dagiti adalanna. Inkarianna ida a pagbalinenna ida a mangngalap kadagiti tattao. Insurona ida agingga iti kamaudianan ti biagna, ti oras kasakbayan a mapasamak ti panagtutuok ken ipapatayna. Insurona ida babaen iti ehemplo kadaytoy sumaruno a pakasaritaan. Kas inka adalen daytoy a leksion paliwem ni Jesus ket denggem a nasiyaat ti ibagana kas Isu ket mangisursuro. Lagipem dagiti kinuna a sasao ti Juan 3:17 a naadalmo iti napalabas a leksion, “Ta saan nga imbaon ti Dios ti Anakna iti lubong, a mangokom iti lubong, no di ket tapno ti lubong, maisalakan gapu Kenkuana.”

Dagiti Juan 13-17 a kapitulo ket napno kadagiti panursuro ni Jesus. Basaen a nasiyaat dagiti sasao. Dumngeg ken Jesus nga agsasao kadagiti adalanna. Amin nga ibagbagana kadakuada ken ibagbagana met kenka ken kaniak. Agadalka Kenkuana!

Ti kararag ti kangatoan a padi ket kararag ni Jesus a kaddua dagiti adalanna. Iti kararagna inkararagna para iti bagina, dagiti adalanna, ken para kadatayo. Bigbigen no ania dagiti naisangsangayan a dawatenna iti Amana. Bayam a ti kararagna ket isu ti kararagmo kas inka met agkararag para kadagiti adalanna ita ken dagiti agbalinto pay nga adalanna a kumaddua iti mision ni Jesus a mangisalakan ken mangbirok kadagiti napukaw.

LEKSION 3

Paset 1

PAKAUNA: Kalpasan ti amin a napasamak iti napalabas – naglugan ni Jesus a napan Jerusalem, dagiti panursurona, ti dakes a gandat ni Judas Kenkuana, panagsagana para iti pangrabii ti Paskua, ken ti pannakaummong dagiti adalanna iti maysa ken maysa iti panganan – ket kamaudiananna, addaan ti naulimek a kanito a kaddua ni Jesus dagiti kaasitgan ken kapupudnoan nga a pasurotna iti napalabas a tallo a tawen, dagiti adalanna. Ammona idi a dimtengen ti orasna tapno panawan ti lubong ket mapan iti Ama (Mateo 26:18). Asidegen ti pannakaipaimana a mailansa. Asidegen ni patay. Ket ita, rugianan ni Jesus ti “panangipakitana ti napno nga ayatna kadagiti taona nga addada ditoy lubong (Juan 13:1 KJV).”

Ania koma ti kayatmo nga ibingay kadagiti nainget a gagayyemmo no kayatmo a maammoanda no kasano nga ay-ayatem ida? Awanen idi ti umanay a tiempo ni Jesus. Ta iti sumaruno a sumagmamano nga oras ket maliputanen, mailibak, mapagang-angawan, mailunod, ken masapsaplit. Mailansa ket maibitin iti krus iti sumagmamano nga oras agingga nga isang-awna ti maudi nga angesna. Kamaudiananna, ti panagtutuok ken ipapatayna ket ipakatana ti napno a panagayatna. Numan pay kasta, no addaka iti kasasaad nga awanen ti oras, ania ngata koma ti aramidem weno ibagam tapno maidanun ti ayatmo kadagiti adda kenka?

ARAMIDEN: Iti Leksion 2 usarentayto ti Juan 13-17 kas pagbasaran ti panagadaltayo. Paset dagitoy a kapitulo ket nakaisuratda kadagiti dadduma a tallo nga Ebangelio. Agaramattayto kadagiti nayon a pagbasaran para iti mainayon pay a pannakaammo.

Irugiantayo! Basaen ti Juan 13:1-17

- Ania ti nakapasamakanna?
- Ania ti inaramid ni Jesus?
- Ania ti parikut ni Simon Pedro?
- Ania ti insursuro ni Jesus?

PANAGSANAY:

1. Iti bersikulo 2-3 kasla adu ti mapasasamak iti maminpinsan.

- a. _____
- b. _____
- c. _____

2. Kalpasan ti maysa aldaw a pannagna, ni Jesus ken dagiti kadduana kasapulan a madalusan dagiti saksakada. Dagiti sandalias saanna a kabaelan a masalluadan ida kadagiti rugit dagiti dalan. Daytoy ti trabaho ti adipen. Kasla agparang nga amin ket naurnongen iti lamisaan a nakasagana a maserbian ti pangrabii a makan ket agur-urayda iti adipen a mangbuggo kadagiti saksakada. Ti pannakabuggo ket di pay naaramid. Ngem kinaagpaysona, awan ti adipen a mangbuggo kadagiti saka dagiti sangaili. Iti langa ti adipen, ania ti inaramid ni Jesus (dagiti bersikulo 4-5)?

- a. _____
- b. _____
- c. _____

Kalpasanna, Isu ket:

- d. _____
- e. _____
- f. _____

3. Amin ket agparang a mayat agingga a dimteng ken Jesus ni Simon Pedro. Ania ti inaramid ni Pedro (bersikulo 6)? _____

4. Ania ti sungbat ni Jesus (bersikulo 7)? _____
_____

5. Ania ti indeklara ni Pedro (bersikulo 8)? _____
Ket, ania ti sungbat ni Jesus? _____

6. Insungbat ni Jesus (bersikulo 10): _____
_____

Paset 2

PANURSURO: Ni Jesus ket nangug-ugas ti saka ket agsasao a kasapulan ti pannakadigus ti napsikalan a bagi. Inturongna ita ti topiko kadagiti puspuso dagiti naurnong Kenkuana nga ibagbagana a dagiti pusoda ket nadalusanen. Ngem innayonna met a saan amin dagiti puso dagiti adda sadiay ket nadalus. Iti bersikulo 11 naibaga kadayo a ti pangibagbagaan ni Jesus ket ni _____ (Lukas 22:4), ti akinpuso a saan a nadalus, ti puso ti mangliput Kenkuana.

PANAGSANAY:

1. Idi nalpas ni Jesus a binuggoan dagiti sakada, ania ti inaramidna (bersikulo 12)? _____
_____

2. Ania ti dinawatna kadagiti adalanna? _____

3. Ket ania ti inbaga ni Jesus (bersikulo 13)? “Dakayo naganendak ti _____ ken _____ :
ket naimbag ti panagkunayo: ta _____.”

4. Ituloyna ti agsao, “No ngarud siak nga _____ ken _____, binuggoak dagiti saksaka _____, dakayo rebbengyo met ti _____ kadagiti _____ ti maysa ken maysa (bersikulo 14).”
5. Iti bersikulo 15 kunana, “Ta inikkankayo ti _____, tapno _____ met koma kas iti inaramid _____. Pudno, pudno Kunak kadakayo, ti _____ saan a _____ ngem iti _____, ket saan met a dakdakkal ti maysa a _____ ngem iti _____ kenkuana.
6. Ania ti pateg ti panangbuggo ni Jesus kadagiti saka dagiti adalanna ket insursurona ida babaen iti ehemplo a buggoan ti saka ti maysa ken maysa (bersikulo 17)? _____
_____

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Insuroan ni Jesus dagiti adalanna babaen iti *ehemplo*. Iladawanmo ti bagim a nakatugaw iti lamisaan. Ania ti langana ti agur-uray iti adipen nga umay a mangbuggo ti sakam? _____
_____
  - a. Ania ti agtartaray iti panunotmo? _____
_____
  - b. Mapanunotmo kadi no adda naar-aramidam? Mapanmo kadi sukisuken iti tao nga agur-uray tapno kitaem no ania ti nakaibayagan ti amin? Kalpasan ti amin, sika ket sangaili ket amin dagitoy a gagayyem ket kasapulanda ti pannakaasikas... _____
_____
2. Ngem, kinaagpaysona awan ti adipen a mangbuggo kadagiti sakada. Ita anian? Ket, ita iti di kadawyan ni Jesus, ti Apo ken Maestro, timmakder manipud iti lamisaan a pagtugtugawanna ket inikkatna ti akinruar a kagayna. Inbarikesna ti tualya iti sibetna ket inikkanna ti danum ti palanggana. Nakellaatka iti ar-aramiden ni Jesus. Rinuggianna a binuguan dagiti saka ti amin ken pamagaanna ida babaen iti tualya nga inbarikesna Kenkuana. Ita ania ti pampanunotem? _____
_____
3. Maysa a saan a nakannawidan. Ania ti marikriknam? Mariribuk ti konsensia? Ngem saan a sika koma ti mangaramid daytoy. Pagrebbengan ti adipen daytoy! Ita ania ti mapanpanunotmo kas inka buybuyaen ni Jesus nga agtigtignay a kas adipen? Kalpasan ti amin, ar-aramidenna ti banag a di *mo* maaramid? _____
_____
4. Ita, sika ti sumaruno. Dalusannan a dalusan dagiti sakam! Awan kadi ti aramidem ket bay-am a ni Jesus aramidenna ti pagayatanna kenka? Wenno, kas ka kadi ken Pedro a nadawel ti tignayna ket ipilitmo ti kayatmo, a palubosan ni Jesus a dalusannaka no adda pammalubosmo? Kasano ngata ti pampanunotem a tignaymo? _____
_____

5. Nalpasen ni Jesus a dalusan dagiti saka dagiti adalanna. Mamin-ano ngata a malagipda daytoy a kanito a kaddua ni Jesus kasakbayan a nagtuok ken natay? Inikkanna ida ti ehemplo a di da pulos malipatan. Kunana kadakuada: Aramidnyo no ania ti inaramidko. Binuggoak dagiti sakayo, ita buggoanyo met ti saka ti maysa ken maysa. Ania ti kayat a sawen kadagiti adalan ti ehemplo nga inaramid ni Jesus?
-
-

6. Inkari ni Jesus a dagiti agserbi ti sabali ket mabendisionanto. Kasano ngata nga iyasikaso dagiti adalan ti ehemplo ni Jesus ken ti panusrusona? _____
-

Paset 3

PANURSURO: Dagiti kapitulo ti Juan 13-17 ket napno kadagiti panursuro ni Jesus kadagitoy a lallaki a nakipagdalliasat Kenkuana iti dagup ti daga iti tallo a tawen a napalabas. Inbagana kadakuada a maysa kadakuada ket liputanna Isuna ket ibagana ken Pedro nga ilibaknanto Isuna. Kadaytoy a damag nariribok dagiti lallaki. Ket innayonna nga uray kayatda ti sumurot Kenkuana iti papananna imbagana a saandanto makapan Kenkuana ita. Narigatda a maawatan ti ibagbaga ni Jesus kadakuada ngem saan a binaybay-an ni Jesus a mariribokda. Liwliwaenna ida kadagiti balikas a pammatalged. Tandaanan ti Juan 14:2-3. Ania ti ibagana kadakuada? “Idiay balay ni _____ adda adu a _____. No koma no saan a kasta, _____ koma kadakayo, ta innak _____ kayo ti _____. Ket no innak koma ket _____.”

PANAGIKABESA: Ti pangliwliwa a balikas para kadagiti adalanna agtalinaed a kari a pangliwliwa met para kadaytoy, nangnangruna iti tiempo ti rigat ken pannubok, iti tiempo ti panagduadua ken pannakaupay. Isurat ti Juan 14:6. _____

Biruken ti pannakasalluad kadagitoy a balikas. Kuna ni Jesus, “Siak ti Dalan...” Ania ti kayat a sawen daytoy ket nakaad-adu dagiti pilosopo ken kapanunotan a agpukpukaw ti imatang, nakaad-adu dagiti kabusor a mangayat a pasien ida nga adda pay ti sabali a dalan? _____

Kuna ni Jesus, “Siak...ti Kinapudno...” Ania ti kayat a sawen daytoy iti biagko no ti lubong iti aglawlawko ket kayatdak a mamati nga awan ti kinapudno? _____

Ken kuna ni Jesus, “Siak...ti Biag...” Ania ti kayat a sawen daytoy kaniak a ni Jesus ti Biagko ket ipaayna kaniak ti kinanam-ay ti Biag nga adda Kenkuana (Juan 10:10) uray no iti tiempo a ti lubong iti aglawlawko ket natay iti

kinadakes ken basol (Efeso 2:1)? _____

Ikkam ti oras nga isurat daytoy a bersikulo iti bassit a papel ket palubosam ti panunotmo nga aganninaw kadagitoy a sasao: Dalan, Kinapudno, ken Biag. Ni Jesus ti Dalan a mapan iti Ama. Ni Jesus ti Kinapudno. Ni Jesus ti Biag iti daytoy lubong ken iti sumaruno!

PANURSURO: Iti Juan 15 sursuroan ni Jesus dagiti adalanna babaen ti panangusar ti ladawan ti kaubasan ken dagiti sangana. Iti bersikulo 5 kunana, “SIK ti _____; dakayo dagiti _____ Ikarina a siasinoman nga agtalinaed Kenkuana Isu ket agtalinaed met kadakuada ket agbungadanto ti adu. Ket innayonna, “_____.”

PANAGIKABESA: Iti Juan 15:12-13 kuna ni Jesus, “Daytoy ti _____KO, nga _____, a kas ti _____ kadakayo. Awan ti addaan dakdakkal nga _____ ngem daytoy: ti _____ na gapu kadagiti _____. Manin, isurat daytoy iti bassit a papel. Panunotem dagiti wagas iti panapaay ti maysa a tao ti biagna para kadagiti gagayyemna. Isuratmo iti papelmo dagitoy a wagas. Kitaem dagiti gundaway a maitedmo ti biag para kadagiti sabali.

Paset 4

PANURSURO: Ituloy ni Jesus ti panursurona kadagiti kapitulo 14-16.

1. Ibagana kadakuada ti maipapan ti iyuumay ti _____, ti _____ ti _____ (Juan 14:16-17).
2. Ibingayna a no ti lubong _____ dagiti adalanna ket ti lubong ket guraenna ida agsipud ta _____ (Juan 15:18sumaganad).
3. Ipatingga ni Jesus ti amin a kayatna nga ibingay kadagiti adalanna babaen iti pananginayonna nga aglidaydanto gapu Kenkuana ngem dagiti _____ ket masukatanto ti _____ (Juan 16:20sumaganad).
4. Ket, ibagana no apay nga ibingbingayna dagitoy a panursuro kadakuada (Juan 16:33): “Ditoy _____ addanto _____. Ngem _____, Siak _____ ti _____.”

PANURSURO: Ti Juan 17 linaonna ti kadawyan a maibagbaga a kararag ti kangatoan a padi a Jesus.

1. Kadagiti bersikulo 1-5 ikararagan ni Jesus ti *bagbagina*. Ania dagiti innayon ni Jesus iti kararagna para iti Bagbagina?
  - a. Bersikulo 2? _____

- b. Iti bersikulo 3 ibagana ti kaipapanan ti biag nga agnanayon: “Ti biag nga agnanayon ket: _____
 _____.”
2. Kadagiti bersikulo 6-19 ikararagan ni Jesus para kadagiti *adalanna*. Ania dagiti innayon ni Jesus iti kararagna para kadakuada?
- a. Bersikulo 11: “Nasantoan nga Ama, _____.”
- b. Bersikulo 15: “Saanko a dawaten nga _____.”
- c. Bersikulo 17: “Santifikarem _____.”
3. Kadagiti bersikulo 20-26 ikararagan ni Jesus dagiti *amin a mamati*. Ania dagiti innayon ni Jesus iti kararagna para kadagiti mamatinto?
- a. Bersikulo 21a: “nga aminda _____.”
- b. Bersikulo 21b: “Tapno met _____.”
- c. Bersikulo 23: “Tapno _____.”
- d. Bersikulo 24: “Ama, _____.”

PAGPAMPANUNOTAN KADAGITI SALUDSOD: Inkararagan ni Jesus ti *Bagina* ken *dagiti adalanna* iti daya a rabii a pannakaliputna, nailibak, ket inibturanna ti panagtutuok dagiti tattao nga iti bigat ilansadanto isuna iti krus a matay. Mailadawanmo kadi? Ket iti met la kapada a rabii a nagkararag ni Jesus inkararagannaka ken *siak* ken amin a mamatinto Kenkuana babaen iti mensahetayo. Mailadawanmo kadi? Pampanunotennaka ni Jesus ken *siak* kas nagkararag ken Amana sadi langit. Dinawatna nga agmaymaysatayo koma kas Isu ken ti Ama ket maymaysada. Dinawatna a maada koma kadatayo. mailadawanmo kadi? Ania dagiti kapanunotan nga agtartaray dita panunotmo no pampanunotem daytoy? _____
 _____
 _____

MAIKA-UPPAT A LEKSION

ALAENYO KANENYO... ALAENYO INUMENYO

MATEO 26:26-28 – TI BARO A TULAG

PAKABUKLAN TI LEKSION 4

Pakabuklan	32
Pakauna	33
Leksion 4: Mateo 26:26-28	
• Ti Pangrabii ti Apo	34
• Panursuro: Fiesta ti Tinapay nga Awan Lebadurana	35
• Para iti Pannakapakawan kadagiti Basbasol	36
• Mawarawaranto dagiti Karnero	38
• Uray Kaano Diakto Maitibkol	39

PAKAUNA

Mangrugi ti Leksion 4 iti panangipasdek ni Jesus ti pangrabii ti Apo. Denggen a nalaing dagiti balikas nga inaramatna kas panangibagana kadagiti adalanna nga alaen ket kanen daytoy a bagik, alaen ket inumen daytoy darak. Ibagana kadakuada daytoy baro a tulag a naibuyat para iti adu para iti pammakawan ti basbasol. Panunoten a nalaing no ania ti kayatna a sawen daytoy para kadagiti mamaestro a Judio ken pangulo kas iti panangtaginayonda ti kaugalian ti Paskua.

Adda sumagmamano a narigat a banbanag a masapul nga ibaga ni Jesus kadagiti adalan maipapan iti mapasamakto. Kadawyan saanda kayat a mamati ti ibagana kadakuada. Saan a daytoy ti oras ti makapasiddaw a saludsod, “siak kadi?” Saan, daytoy nga oras isu ti panangsungbat a sipupungtot, “Pulos a saan!” Panaglibak! Awan ti mangayat a mangaklon nga iti inbaga ni Jesus a kas pudno. Ket ni dungdungngoen a Pedro ti nagsao ti nakapigpigs. Iti laeng maibaga ni Pedro ken, “Uray no...”

Adda ti gundawaytayo a mangamiris ti amin nga oras a panagkumatayo ti nalawag, “Saanko a pulos” a pasien a saan a mabalin nga aramiden ti nakababain a banag. Saanmo a liwayan ti mata ni Jesus kas ti panangkitana iti mata ti nagkuna a pulos a saan. Kitaenna dagiti matatayo ket siaayat nga ibagana, “Daytoy a tulag ket naibuyat kadakayo ken para ti pannakapakawan dagiti basbasol.

LEKSION 4

Paset 1

PAKAUNA: Maysa kadagiti napateg a pasamak ket naaramid bayat ti kaadda ni Jesus kadagiti adalanna para iti pangrabii ti Paskua. Saan a naibaga ni Juan daytoy a pasamak ngem naisurat daytoy kadagiti dadduma a tallo nga Ebangelio: Mateo 26, Markos 14, ken Lukas 22. Kasapulantayo nga adalen no ania ti napasamak; kasapulan a subliantayo no ania ti napateg iti daytoy a napasamak; ken, kasapulantayo a maawatan no ania ti napateg ti daytoy a pasamak para iti biagmo ken kaniak.

Ti napasamak ket kadawyan a maawagan a Nasantoan a Eukaristia, ti Pangrabii ti Apo, ti Maudi a Pangrabii, wenno ti Nasantoan a Comulgar. Awagan dagiti sumagmamano nga iglesia dayto a Sacramento ti Altar. Amin dagitoy nga awag ket itudtudona ti pangrabii a kaadda ni Jesus kadagiti adalanna idi iti rabii a pannakaliputna. Daydiayen ti maudi a rabii ken maudi a pangrabiina a kaddua ida agsipud ta ti sumaruno nga aldaw mailansa Isuna iti krus ket matay.

Kitaentayo nga umuna no ania ti napasamak iti daydiay a rabii iti pangrabii ti Paskua idia Jerusalem.

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 26:26-28.

- Dagiti napateg a banag nga inusar ni Jesus ket tinapay ken arak.
- Ti tinapay ket awan lebadurana. Kasla naingpis a duplak a nasarangsang a tinapay.
- Ti arak wenno ti “bunga” ti ubas ket napaingel a tubbog ti ubas.

PANURSURO: Ita rugiantayo a kitaen dagiti sumagmamano a balikas ken sasao a mangipakita ti napateg a kaipapanan a mangtulongto kadatayo a mangawat no ania ti impasdek ni Jesus idi kunana, “Alaenyo kanenyo” ken “Uminomkayo kadaytoy.” Maysa a balikas iti *Fiesta ti Tinapay nga Awan Lebadurana* ken maysa a balikas a *Paskua* ti masarakan iti Mateo 26:17. Kadawyan, no adda ti Biblia nga adda pagbasaran, maysa a pagbasaran para iti bersikulo 17 ket Exodo 12:17-20, 33-34, 39. Ti Fiesta ti Tinapay nga Awan Lebadurana ibagana kadatayo ti ad-adu pay maipapan iti tinapay.

PANAGSANAY: Ti Tinapay Isu ti Bagina (Exodo 12)

1. Ania ti rinambakan dagiti Israelita (bersikulo 17a)? _____
2. Daytoy ket saan laeng a maminsan a marambakan. Ania dagiti naibilin (bersikulo 17c)? _____

3. Ania ti naibaga kadatayo maipapan iti tinapay (bersikulo 18)? _____
  4. Ania ti naibaga maipapan iti lebadura (bersikulo 19-20)? _____
-

PANAGSANAY: Ti Arak Isu ti Darana

1. Iti Mateo 26:28 inted ni Jesus ti arak kadagiti adalanna ket kunana daytoy ti darak. Ti dara ket napateg a paset ti umuna a paskua (Exodo 12:1-11). Ania ti naibilin maipapan ti animal (Exodo 12:5)?
_____
2. Ania ti naibilin maipapan iti dara ti animal (bersikulo 7)? _____
_____
3. Ania ti inbaga ti Dios a mapasamak iti dayta a naisangsangayan a rabii (bersikulo 12)? _____
_____
4. Ti dara ti pagilasinan kadagiti balay a pagyanan dagiti Israelita. Ania ti kari ti Dios kadagiti amin a tattao gapu iti dara (bersikulo 13)? _____
_____

Paset 2

PANURSURO: Ti Fiesta ti Tinapay nga Awan Lebadurana ken ti Paskua ket nagsilpo. Karne ken tinapay ti kadawyan a taraon a kanen dagiti Israelita. Iti Exodo masarakantayo ti bilin ti Dios kadagiti tattaona maipapan kadagiti panagisagana ti taraon. Ti panangitrabaho ti dara ken dagiti animal ken dagiti ti panangaramid ti tinapay ket baro ngem napateg unay manipud ti kapanunotan ti Dios. Daytoy a baro a kapanunotan ket tulongannatayo a maawatan ti Maudi a Paskua a mapasamak iti rabii a pannakaliputna idi impasdek ni Jesus ti maysa a baro a banag, daytoy baro a “tulag” (Mateo 26:28).

Kas ti ilalabas ti angel ni patay iti daga ti Egipto a mangpapatay tunggal inauna nga anak a lalaki tao man wenno animal, ti dara ti kordero nga adda iti ruangan insalakanna dagiti tattao ti Dios (Exodo 12:23). Kasta met, ni Jesus, ti Kordero ti Dios, naibuyat ti darana iti krus para kadagiti basbasoltayo. Ti darana isu ti nangkallob kadatayo ket babaen iti pammati a maisalakantayo manipud iti agnanayon a pannakailunod. Idiyana ti darana kadagiti mamati Kenkuana ti biag ken pannakaisalakan. Maipalagip manen kadatayo ti Hebreo 9:22 a no awan ti pannakaibuyat ti dara awan ti pannakapakawan. Ti ipapatayna ipaayna kadatayo ti pammakawan ken talna iti naganna. Ti sao a panangiladawan ti angel ti patay ket limmabas kadatayo .

Kinitatayon idi ti tiempo a dagiti Israelita ket tagabu idiyay Egipto ket ti Apo insalakanna ida. Kinitatayo ti masangoanan no ania ti linippasna para kadatayo ti ipapatay ken panagungar ni Jesus, ti panangipaay kadagiti mamati ti biag ken pannakaisalakan a kaddua Isuna iti agnanayon. Para kadagiti Israelita ken kadatayo agpada a ti

sakripisio ket dara. Ti daan a tulag kadapulan ti dara ti naidaton nga animal, ket baro a tulag kasapulan ti dara ni Jesus.

Ket ita agsublitayo idiay Jerusalem, iti kuarto a nagrambilan ni Jesus ken dagiti adalanna ti Pangrabii ti Paskua. Manipud ti Exodo ammotayo a ti inted ni Jesus a tinapay kadagiti adalanna ket awan lebadurana. Ti Tinapay ket Isu ti Bagina (Mateo 26:26).

Ket innalana ti kopa, nagyaman, ket intedna kadakuada. Ti bilinna ket tunggal maysa kadakuada uminom manipud iti kopa. Ti “bunga ti ubas” ket baro a tulag ti darana a...

1. _____
2. _____ (Mateo 26:28)

Saanen a kasapulan ti panangidaton agsipud ta immay Isuna a nangtungpal ti ipaannurot ti linteg nga agsapul ti panangidaton tapno mapakawan ti basol. Immay Isuna a kas kakaisuna a maudi a daton tapno mangtungpal kadagiti kasapulan ti linteg babaen iti panagayus ti darana. Ti darana isu ti pakaisalakannantayo! *Tandaanan:* Iti naun-uneg pay a panagadal basaen ti Hebreo 9:11-28.

Iti daytoy nga adal inadaltayo maipapan iti maudi a pangrabii ni Jesus a kaddua dagiti adalanna. Iti 1 Corinto 11:23 ibaga kadaytoy ni Pablo, “Ni _____ Jesus, iti rabii a _____, nangala ti _____, ket kalpasan a _____, pinisina ket kunana, daytoy ti _____, a para _____: aramidenyo daytoy a _____ Kaniak. Kasta met nga innalana ti _____, kalpasan ti panangrabii, ket kunana, “Daytoy a kopa isu ti _____, iti darak. Aramidenyo, kas patinayonenyo nga inumen, a _____ Kaniak.” Imbagan ni Jesus kadakuada a daytoy a pangrabii ket impasdekna ti baro a tulag iti darana a naibuyat a kas maudi a daton. Ti bayad a naipaay para iti amin a mamati ti pammakawan ti basol.

Paset 3

SUBLIAN:

1. Siasino ti nangipasdek ti pangrabii ti Apo? _____
Kitaen ti Mateo 26:26.
2. Ania dagiti makita a banag nga inusar ni Jesus? _____ ken _____
Kitaen ti Mateo 26:26, 29.
3. Ania ti napateg a kaipapan ti baro a tulag? _____
Kitaen ti Mateo 26:28.

PANURSURO: Tunggal sumaganad a tawen ti panangisalakan ti Dios ken pannakasubbot dagiti Israelita manipud pangilupitlupit dagiti Egiptio (Exodo 1-14) dagiti tattaona rambakanda ti paskua, ti pangrabii nga impasdek ti Dios (Exodo 12). Mairaman ti pangrabii ti pannangan ti tinapay nga awan lebadurana, ti tinapay nga awan pampaalsana ken ti kordero ti paskua nga awan mulitna a ti darana naibuyat ken nausar nga adda kadagiti ruangan dagiti balayda a kas salaknib a pangkalob. Tunggal tawen makipaset dagiti Israelita iti pangrabii ti paskua a kas mangipalagip iti pannakaisalakanda ken ti wayawaya nga inyeg ti Dios iti Israel. Tunggal tawen ti tinapay nga awan lebadurana ken ti kordero a naibuyat ti darana ket kanen a kas pannakipaset manen iti umuna a pangrabii ti paskua. Ti paskua ti wagas a panangibaga a ti panangisalakan ken wayawaya a napadasan dagiti ammatayo ket agpada a pannakaisalakan ken wayawaya tunggal kapuonan a makapadas. Daytoy ti wagas a ti Dios biagenna ti umuna a pasamak tunggal kapuonan ti panangisalakan ken wayawaya.

Ita ti pangrabii ti paskua a kaddua dagiti adalan ni Jesus nangipasdek ti maysa a baro a banag, ti baro a tulag. Daytoy a tulag ti mangsukat ti pangrabii ti paskua. Ita aw-awisenna ida tapno mapadasanda ti pannakaisalakanda manipud iti pannakatagabu iti basol kas pannakipasetda iti daytoy nasagradoan a makan ti tinapay ken arak. Daytoy baro a tulag ket saan laeng a naipaay para kadagiti Israelita no di pay ket para kadagiti sumarsaruno a kaputotan, mairamanka ken siak kas pannakipasettayo iti daytoy nasagradoan a makan, a naidiaya tapno maisalakantayo manipud kadagiti supapak ti basol. Ti tinapay nga awan lebadurana idiyana kadatayo ti bagi ni Cristo. Ti dara ket saan a ti dara ti maysa a kordero no di ket ti dara ni Jesus, ti maaw-awagan a Kordero ti Dios. Makipasettayo iti dara kas panangawattayo iti arak. Ngarud, tunggal makipasettayo iti nasantoan a Comulgar makipasettayo iti panangisalakanna ket maaramid a sibibiag daytoy para kadatayo ken ti kaputotantayo.

PAGPAMPANUNOTAN A SALUDSOD:

1. Napateg ti taraon para iti biag ngem no mangantayo ti taraon maawatantayo kadi amin nga ar-aramidenna iti bagitayo no mabalinna a tunawen dagiti makan? Ammotayo a no awan ti taraon matay ti tao. Pinili ni Jesus ti tinapay ken arak kas makita a banag para iti pannakaipasdek ti pangrabii ti Apo. No ti taraon ket nasisita iti napsikalan a biag, kasano a ti naespirituan a taraon ket nasisita para iti naespirituan a biag?

---

2. Kas ti panangadalmo maipapan iti maudai a pangrabii a kinnan ni Jesus a kaddua dagiti adalanna, ania ti maadalmo maipapan iti Dios ken ti naindaklan nga ayatna para iti sangkataoan? _____

PANAGIKABESA: Jeremias 13:3 ken 34 ket dua a bersikulo a nangikari ti dakkal a liwliwa para kadatayo amin ket naipaay iti baro a tulag. Isurat dagitoy a bersikulo ket ibingay no ania ti kaipapananna dagitoy kenka.

1. Jeremias 31:3 – “Inayatko _____
_____
2. Ania ti kayatna a sawen daytoy a bersikulo kaniak? _____
_____
3. Jeremias 31:34 – “Ta pakawanekto _____
_____.”
4. Ania ti kayatna a sawen daytoy a bersikulo kaniak? _____
_____

Ikabesa dagitoy a bersikulo isurat dagitoy iti bassit a papel tapno kanayonka a mapalagipan nga inay-ayatnaka iti agnanayon nga ayat ket ti Dios pinakawannaka kadagiti basbasolmo ket pulos a di nan lagipen! Daytoy ti karina iti baro a tulag! Babaen iti pammati ti Mannakabalin-amin a Dios a nangibaga kadagiti amin kadagitoy a balikas patientayo ida agsipud ta dagitoy ket pudno a kari ti Dios.

KARARAG: Apo Jesus, panagyaman ken panagdayaw laeng ti maitedko Kenka. Intedmo ti Bagim ken Daram kas maudi a daton ken bayad para iti basol. Gapu Kenka saanen malagip dagiti basbasolko. Gapu Kenka naipatalgen manen kaniak ti ayat ti Ama, ti agnanayon nga ayatna. Intedmo ti Bagim ken Daram kadagiti pasurotmo tapno kanen ken inumenda iti pananglagipda Kenka ket inbilinmo kadakami amin a kanen ken inumen a patinayon ta bagi ken daram iti baro a tulag, a naibuyat para iti adu para iti pammakawan dagiti basbasol. _____
_____
_____

Paset 4

PANURSURO: Agingga iti daytoy nga adaltayo *Ti Ayat ti Dios, Ti Biagtayo* mabasatayo maipapan iti balligi nga iseserrek ni Jesus kas Ari idiy Jerusalem. Makitatayo ti panangbuggo ni Jesus kadagiti saksaka dagiti adalan ken nangegtayo a kunana kadakuada, “Inaramidko daytoy a pagtuladan tapno aramidenyo a kas iti inaramidko kadakayo.” Kalpasanna nga inugasan dagiti saksakada impasdekna ti baro a tulag iti darana a naibuyat para kadakuada tapno mapakawan dagiti basbasol. Inusar ni Jesus ti orasna a nangibingay kadagiti kapanunotanna ket naglippas iti kararagna a kas kangatoan a padi, ti panangikararagna iti bagina, dagiti adalanna, ken uray kenka ken kaniak.

Sakbay a pimmanawda iti kuarto a mapan idiy bantay Olibo, adda iti inbingay ni Jesus a makapariribok. Imbagana a ni Judas, a pimmanaw iti kuarto, ket liputanna Isuna. Ita sisasaganan ni Jesus ti mangibingay ti sumagmamano a baro a banbanag a pakipasetanda amin.

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 26:31-35 ken Markos 14:27.

PANAGSANAY:

1. Ania ti inbagana kadakuada iti Mateo 26:31a? _____
_____
2. Ania dagiti inpadto ni Profeta Zakarias (bersikulo 31b)? _____
_____

Tandaanan: Kitaen ti Zakarias 13:7. “Ti Pastor” ket maipapan ken Jesus ken dagiti “arban ti karnero” ket dagiti adalanna.

3. Ania ti inkari ni Jesus kadakuada iti bersikulo 32? _____
_____
4. Ania ti situtured nga insao ni Pedro iti bersikulo 33? _____
_____
5. Ket inpadto ni Jesus ti umiso nga aramiden ni Pedro iti baet a situtured a panangisaona ken Jesus ken amin nga adda sadiay (bersikulo 34): _____
_____
6. Saan a mamati ni Pedro iti inbaga ni Jesus kenkuana. Ania ti inbagana (bersikulo 35a)? _____
_____

Tandaanan: Iti Ebangelio ni Juan maadaltayonto a kalpasan nga ilibak ni Pedro ni Jesus kinita ni Jesus isuna. Ti saludsod a kasapulantayo a damagen ket ania ti panangkita ni Jesus no ania ti inpakaammona ken Pedro. No maibatay iti kararag ni Jesus para ken Pedro (Lukas 22:32) kasapulantayo nga amirisen no ti panangkita ni Jesus ken Pedro ket panangbabalaw wenno kaasi.

7. Ania ti naibaga kadatayo maipapan kadagiti dadduma (bersikulo 35b)? _____
_____

PAGPAMPANUNOTAN: Awanen ti kasapulan pay nga ibaga. Saan a makisuppiat ni Jesus kadakuada. Inbaganan ti pudno maipapan iti mapasamak. Arapaapem iti bagim a nakatugaw iti lamisaan iti sangoanan ni Jesus ken dagitoy a gagayyem. Naulimekda unay. Pinagulimek ida ti kinapudno. nakatugawda idiay a saan a mamati ngem ammoda unay a ni Jesus ket saan a aging-angaw. Saanna ida nga ang-angawen.

1. Ti panagkunam pimmanawda kadi iti kuarto a tarigagayanda nga ammoen nga isu ket nagbiddut?
2. Ti panagkunam ni Pedro kadi ket agdaydayamudom ket kunana, “Saanko nga aramiden a pulos”?
3. Kas iti ipapanawmo iti kuarto ania kadi ti mapapanunotmo?

PANANGIPAKAT:

1. Imbagatayo amin, “Pulos a saanko nga aramiden dayta.” Lagipen ti oras nga inbagam. “Pulos a saanko...

---

2. Ania ti makaigapu a kunaem, “Pulos a saanko...?”

---

3. Nangngedaka kadin dagiti dadduma? Immanamungda kadi a pulos a dida met aramiden iti kasta? Ania ti mariknada dagiti adda iti kuarto?

---

4. Masdaawka kadi no pulos a saanmo nga ilibak ni Jesus? Ania ti makaigapu a mapanunotmo a mabalinmo nga ilibak Isuna?

KARARAG: O Apo, ammom a kas ken Pedro, kunak met, “Pulos a saanko nga aramiden dayta!” Ket ammom nga inaramidko dayta. Agbabbabawia a naimpusuan. Tengtengelendak dagitoy a panagbabawi. Iliklikdak iti panagbiag nga ammok a kayatmo a panagbiagko. Apo Jesus, paraburan ken kaasiannak. Pakawanennak. Agyamanak ti panangisublim kaniak a makilangenlangen Kenka a nangwayawaya kaniak tapno napnoan puso a pagserbianka. Agyamanak iti panangayatmo kaniak ken ti panangawismo kaniak iti langenlangen iti ayat a kadduaka. Ket, Apo, kas iti panangpakawanmo kaniak, ikkannak iti kabaelan a mangpakawan kadagiti nangibaga met a, “Pulos a saanko nga aramiden dayta.” Ikkannak ti naayat ken naasi a puso a mangwayawaya kadakuada tapno agbiagda a siwayawaya ken napakawan.

MAIKALIMA A LEKSION

INKA, KEN ARAMIDEM MET TI KASTA

LUKAS 10:25-37 – TI NAIMBAG A SAMARITANO

PAKABUKLAN TI LEKSION 5

Pakabuklan	41
Pakauna	42
Leksion 5: Mateo 26, Juan 18	
• Ni Jesus idiy Minuyongan	43
• Natiliw ni Jesus	45
• Isaias 53:1-12	47
• Ni Jesus iti Sangoanan ni Annas, Caefas, ti Sanhedrin	48
• Ti Panaglibak ni Pedro	51

PAKAUNA

Mangrugi daytoy a Leksion ken Jesus ken dagiti adalanna iti Minuyongan ti Getsemani. Mariribukan ti puso ni Jesus ta ammona ti alinggaget nga agur-uray Kenkuana, uray pay iti punto a panangbaybay-a Kenkuana ti Amana. Ti pakasaritaan ket dakamatenna ti addang bayat ti iyaasideg ti manglilipot. Maymaysa a nabati ni Jesus. Ti panangtalaw dagiti adalan, ti tuok ti pannakaparigat ti bagi nga inaramid dagiti agbanbantay ken dagiti opisyal, ken ti panaglibak ni Pedro ket paset amin dagitoy iti parang ti panagsagaba.

Agsiputka. Kitaem dagiti gundaway a saoen ni Jesus iti pannakatungpal dagiti Kasuratan a mangipalagip kadayo a sigaganetget Isuna a mangtungpal ti pagayatan ti Amana iti sangoanana iti amin nga oras. Padasem nga ammoen no ania ti makaigapu a “napasanod ken natumbada iti daga” dagiti mapan mangtiliw ken Jesus idi ibaga ni Jesus nga “Siak Isuna.” Ken paliwem no sino ti mangiturturong ti pagteng iti dayta a kanito.

Naipan ni Jesus iti sangoanan da Annas ken Caefas. Tunggal maysa ket padasenda ti mangsapul ti biddut Kenkuana. Kasapulanda dagiti saksi a mangted iti ulbod a pammaneknek maipapan Kenkuana. Ken bayat a matuptupraan ken masapsaplit ni Jesus, ania met ti mapaspasamak iti ruar ti palasyo?

Ipaayam iti gundaway a mangpanpanunot ti nasipngat a rabbi iti kararua ni Pedro iti tiempo nga iti imatang ti amin a dadduma nga adalan ket insaona a, “pulos a saanka a...” Nataldiapanna ti mata ni Jesus bayat a kitkitaenna ni Pedro isu a dagus a nakalagip ket rimuar ket nagsangit iti napait.

LEKSION 5

Paset 1

PAKAUNA: Kaam-ammo laeng ni Pedro a maaramidna gayam ti maysa a banag a dina mapanunot a maaramidna. Kabaelanna gayam nga ilibak ni Jesus, ti gayyemna, ti maestrona, ti Apona. Nupay no kasta, narigat nga aklonen ni Pedro no ania ti inbaga ni Jesus maipapan kenkuana. Adda pay laeng nga umaw-aweng dagiti balikas ni Pedro “pulos a saankanto a pagtallikudan”-agrugin nga agpapanaw dagiti tattao iti siled.

Manipud iti Ebanghelio ni Mateo kasla agparparang a daytoy a padto ni Jesus maipapan ken Pedro ti naudi a banag a naibingayna kadakuada. Mabalina a mapanunot ti maysa no ania iti agtartaray iti panunot dagiti adalan. Ammoda a maysa kadakuada iti manglipot iti Apo ken Dauloda. Ita kaibagbaga laeng kadakuada a masinasina ken pagpanawanda Isuna ken ni Pedro, ti bato, ket ilibakna Isuna ket saan laeng a maminsan no di ket mamintallo a daras. Nagkukuyogda a kaduada ni Jesus a rimuar iti siled iti dayta a rabii.

ARAMIDEN: Basaen iti Mateo 26:36-46. Para iti panagadaltayo umunanto nga usarentayo ti pakasaritaan ni Jesus manipud ken Mateo iti Hardin ti Getsemani ket usarentayo met laeng a nayon da Markos, Lukas, ken Juan.

- Ania ngata ti aramiden ni Jesus idia Getsemani?
- Ania ngata ti ar-aramiden dagiti adalan?
- Ania ngata ti pakaseknan ni Jesus kadagiti adalanna?

PANAGSANAY:

1. Sadino Ti napanan ni Jesus ken dagiti adalanna (bersikulo 36^a)? _____ Sadino ngata iti pakasarakan ti minuyongan (Juan 18:1, Lukas 22:39)? _____

Tandaanan: Daytoy ti napintas a gundaway nga aramatem ti mapam ket maammoam dagiti luglugar. Segun iti pannarita, ti siled a nanganan ni Jesus ti Maudi a Pangrabii ket masarakan iti abagatan a laud a paset ti siudad iti Essene Quarter. Kalpasan ti pangrabii, kas gagangay, rimuar ni Jesus ken dagiti adalanna iti Bantay Olibo iti amianan a daya ti siudad. Kalpasanna mabalina a bimmabada manipud idia Jerusalem a masarakan iti ngatoen ti Bantay Zion a nagturong iti tanap iti baba ket binallasiwda ti Tanap Kidron a mangpanurnor iti dayaen ti Jerusalem iti ruar ti inaladan ti siudad. Iti isasang-atda iti tanap mabalina a simang-atda manen nga agturong iti dalanda a mapan iti Bantay Olibo ken iti Getsemani, maysa a minuyongan nga adda iti kaoliboan.

2. Ania ti inbaga ni Jesus kadagiti adalan (bersikulo 36^b) _____

3. Siasino ti inkuyog ni Jesus a kaduana bayat iti iseserrekna iti minuyongan (Mateo 26:37)?
_____
4. Ania dagiti balikas nga inaramat da Mateo ken Markos a mangiladawan dagiti marikrikna ni Jesus?
a. Mateo 26:37, 38^a _____
b. Markos 14:33,34 _____
5. Ania ti imbilin ni Jesus para kadagiti tallo nga inkuyogna a kaduana (bersikulo 38^b)?
_____
Nalawlawag ti inbaga ni Jesus iti Lukas 22:40. Ania ti inbagana kadakuada nga ikararagda?
_____
6. Inbatina isuda ket immadayo a maymaysana tapno agkararag. Ania ngata iti dinawatna iti Amana iti Mateo 26:39?
a. _____
b. _____
7. Kasano ti panangiladawan ni Lukas no ania iti mapaspasamak ken Jesus bayat iti panagkarkararagna (Lukas _____ 22:43-44)?
_____
8. Kalpasan a nagkararag ni Jesus nagsubli isuna iti ayan dagiti adalanna. Ania ti naduktalanna segun iti Mateo 26:40^a? _____
9. Ania ti sinaludsodna ken Pedro (bersikulo 40^b)? _____
10. Apay ngat a napateg ken Jesus nga ni Pedro ket agsiput ken agkararag (bersikulo 41)?
_____
Kinuna ni Jesus “Ti _____ ket pudno a _____, ngem ti _____ ket _____.”
11. Ania ti inaramid ni Jesus segun iti bersikulo 42? _____ Ania ti inkararagna iti daytoy a gundaway? _____
12. Ania ti Nakita ni Jesus iti maikadua nga iyaapanna kadagiti adalan (bersikulo 43)? _____
13. Kalpasanna pinanawanna manen ida ken... _____ (bersikulo 44).
14. Iti daytoy a gundaway idi nagsubli ni Jesus (bersikulo 45-46)...
a. Ania ti inbagana kadakuada? _____
b. Ania ti inpakaammona? _____
c. Ania ti linawlawaganna? _____

Paset 2

PANURSURO: Rinugian ni Jesus ti panagsagabana a napnoan *pannakariribok ken ladingit*. “Toy kararuak ket *aglaplapusanan iti ladingit* a mngitunda pay iti pungto ti patay.” Mabalín a mapukaw ti dgsen dagitoy a balikas iti patarus, nupay no kasta, iparangda ti buteng ken tuok. Ti puso ni Jesus ket nakasaganan a maburak wenno bumtak iti ladingit. Kinuna ni Lukas, “Ti ling-etna ket kasla tinukel ti dara nga agtedted iti daga.” Naipayantayo iti nalawlawa a pannakaawat iti saem a pagdaldalanan ni Jesus no dumngegtayo iti kararagna: “...no koma mabalín a lumabas daytoy a kopa Kaniak (Mateo 26:39).” Ania ngata daytoy a kopa? Iti Isaias 51:17 ket saritaenna ti “_____ ti _____ Dios.” Dandanin awaten ni Jesus ti pakabuklan ti pungtot ti Dios babaen iti panangibaklayna ti basol ti sanglubongan.

No immay ni Jesu ditoy lubong tapno isalakanna dagiti managbasol manipud iti pungtot ti Dios, keta pay ngarud a dawatenna iti amaa nga ikkatenna daytoy a kopa manipud kenkuana? Nasken a lagipentayo a ni Jesus ket agpada nga Anak ti Dios (nadiosan a kasasaad) ngem kasta met nga Anak ti Tao (nataoan a kasasaad). Awan ti tao a makabael a makaawat ti pakabuklan ti pungtot ti Dios a naiparakupok iti Anakna. Naringbawan ni Jesus ti buteng a sangsangoenna. Insagsagana ti bagina a mangawit ti pungtot ti Dios para iti basol ti sangkataoan. Panawan ken baybay-an ti Dios Isuna. Nupay masulsolisog isuna a mangkedked ti kopa ti panagsagaba iti pannakaammona iti kadagsen daytoy, sipapakumbaba a nangawat ti pagayatan ti Amana iti panangikararagna a “Maaramid koma tipagayatam.” Kinuna ni Jesus iti Juan 6:38, “Ta _____ manipud _____, saan a tapno aramidek ti _____ no di ket ti _____ ti _____.” Saana pulos pagtallikudan ti adda nga inkarina nga aramidenna ti pagayatan ti Ama. Ngem ketdi dandani a kasla kinita ni Jesus ti pagorasanna ket kinuna, “Orasnan! Intayon!”

PAKAUNA: Apagleppas laeng ni Jesus ti oras ti panagkararagna nagsubli a dagus iti ayan dagiti dadduma nga adalanna nga agur-uray. Kalpasanna simmangpet metten ti mangliput kenkuana. Ammo ni Jesus a dimtengen ti oras para iti Anak ti Tao a maliputan iti ima dagiti managbasol (Mateo 26:45). Narugian dagiti pasamak. Usarem ti panunotmo ket kitaem ti bagim nga addaka iti minuyongan bayat ti isasangpet dagiti tattao nga umay mangtiliw ken Jesus.

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 26:47-56. Dadduma pay a paset a pakakitaan ket mainayon ti Markos 14:43-50, Lukas 22: 57-64^a, ken Juan 18:2-12.

PANAGSANAY: Rugiantayo iti Mateo 26.

1. Sino ti nagpakita (bersikulo 47) _____

Tandaan: Inbaga ni Juan kadatayo nga ammo ni Judas ti lugar nga ayan ni Jesus gapu ta kanayon a mapan isuna didiay a kaduana dagiti adalanna (Juan 18:2).

2. Sino ti kaduana a simmangpet? _____
  3. Nagtagiigamda iti _____ ken _____. Ania ti adda nga ig-iggamanda segun iti Juan 18:3^c? _____
  4. Siasino ti nangibaon kadakuada? _____
  5. Ania ti senias nga inbaga ti manglilipot (bersikulo 48)? _____
  6. Innayon ni Juan iti pakasaritaan. Kasla ni Jesus iti addaan iti turay. Ania ti saludsod a dinamagna kadagiti lallaki (Juan 18:4)? _____
  7. Ania ti adda nga insungbatda (bersikulo 5^a)? _____
  8. Ania ti adda nga inbaga ni Jesus kadakuada (bersikulo 5^b)? _____
  9. Ania ti napasamak idi inbaga ni Jesus kadakuada no Sino Isuna (bersikulo 6)? _____
  10. Iti bersikulo 7 ken 8^a naulit ti sungbat.
    - a. Ania ti kinuna ni Jesus? _____
    - b. Ania met ti insungbatda? _____
  11. Sigagagar ni Jesus a mangileppas ti pagayatan ti Amana. Ania ti inbaga ni Jesus iti Juan 6:39 nga inulit manen ni Juan iti Juan 18:9^b? _____
  12. Segun iti Mateo 26:50 dagiti lallaki a kimmuyog ken Judas ket nagpasangoda, tinengngelda ni Jesus, ken tiniliwda isuna. Ania ti simmaruno a napasamak (bersikulo 51)? _____
- Tandaan:* Agpada a naipakaammo kadatayo iti Lukas ken Juan a ti kakuyog ni Jesus ket ni Simon Pedro.
13. Ania ti inbilin ni Jesus (bersikulo 52^a)? _____ Ania ti inbagana ken Pedro (bersikulo 52^b)? _____
- Inkabil ni Jesus ti bagina iti babaen ti turay ti Sao. “Kasano ngaruden ti _____ ti kuna ti _____, a kastoy ti rumbeng a mapasamak (bersikulo 54)?”
14. Ita kinasarita ni Jesus dagiti tattao. Ania ti sinaludsodna kadakuada? _____ Innaldaw nga adda ni Jesus iti paraangan ti templo a mangisursuro. Saanda a tiniliw isuna dita. Ania ti nalawag nga ipakpakita ni Jesus iti bersikulo 56^a? _____ Kayat manen nga ipakaammokadakuada ni Jesus nga adda isuna iti babaen iti turay ti Sao, dagiti sinurat dagiti profeta, a rubeng matungpal amin dagitoy.
  15. Natiliw ni Jesus. Ania ti inaramid dagiti amin nga adalan (bersikulo 56^b) _____

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Ti bunggoy dagiti lallaki simmurotda amin ken Judas ket immayda iti minuyongan a mangtiliw ken Jesus. Immay met dagiti soldado ken agtuturay. Imbaon isuda dagiti papanguloen a papadi ken panglakayen dagiti tattao. Immayda a nagtagiarmas iti pang-or ken kampilan. Immayda nga nakaiggem iti sinulbong ken pagsilawan. Immayda a situturay ngem idi inbaga ni Jesus nga Isuna ni Jesus ti Nazareth ket “napasanodda ken natumbada iti daga,” Immay dagitoy a lallaki nga imetda ti turay dagiti nangibaon kadakuada, tattaoda laeng. Adda kadakuada ni Jesus kas maysa nga adda iti babaen iti turay dagiti Kasuratan tapno tungpalenna ti pagayatan ti Amana.
2. Bayat iti pangpanpanunotmo iti bukodmo a bagi nga adda iti pakasaritaan, sadino ti pagtaktakderam?
  - a. Ken Judas, a sisasaganan a manglipot Kenkuana babaen iti maysa nga agek...
  - b. Kadagiti soldado, a nakadagana a mangtiliw Kenkuana...
  - c. Ken Pedro, a nakasagana a makilaban para Kenkuana...
  - d. Kadagiti adalan ni Jesus, a nagpukaw ken nagtataray...
3. Natalinaayka kadi iti pinilim? Ania ti rasonmo iti pinilim a pagtakderam? _____
_____

UTOBEN A NALAING: Maguyogoyka a mangbasa no ania ti insurat ni Isaias, maysa kadagiti profeta, ti sinuratna maipapan ken Jesus, ti Messias. Basaen ti Isaias 53:1-12. Iti amin a paset a nabatbati iti daytoy nga adalen nga *Ti Ayat ti Dios, Ti Biagtayo* maguyogoykayo a sbliananyo a kitaen daytoy a kapitulo ket takuatenyo no kasano nga inparang ni Jesus ti bagina a kas Maysa nga adda iti babaen ti turay dagiti Kasuratan. Siputam no kasano a pinilina ti agbalin a natulnog iti pagayatan ti Ama tapno laeng matungpal amin nga insurat dagiti profeta maipapan kenkuana. Ni Jesus ti Messias, Hebreo para iti Maysa a Napulotan (napili) (Isaias 61:1; Lukas 4:18). Ni Jesus ti Cristo, Griego para iti Maysa a Napulotan (napili)!

PANANGIPAKAT: Naibaon ti bunggoy dagiti tattao iti babaen ti turay dagiti agtuturay ken panglakayen. Naibaon ni Jesus babaen ti Ama ken inkabilna ti bukodna a bagi iti babaen ti turay ti Kasuratan. Sino ti nangibaon kaniak?

1. Iti babaen iti ania a turay ti piliek a pangipaayak ti biagko nga agaramid ti pagayatan ti Amak sadi langit?
_____
_____
2. Ania ti pakaidumaan ngata ti aramiden ti agbaig iti daytoy a turay iti wagas a pagbiagak ti biagko?
_____

PAKAUNA: Maysa a pananginsulto ti pannakausig ni Jesus. Manipud Getsemani nakawaran isuna ket inpanda iti sangoanan dagiti agtuturay iti Simbaan, dagiti agturay iti ciudad, ken iti gobernadora iti Roma. Dagiti papanguloen a papadi, ken dagiti Fariseo ket kayatda unay a mapapatay ni Jesus. Saandan a kabaelan nga ibturan ti ibagbaga daytoy a tao nga isu ti Naikari a Messias, ti Napulotan (napili) a daytoy met ti ur-urayen dagiti Israelitas iti napalpalabasen nga adu a siglo. Ti umuna a pagsardengan iti dalan nga agturong iti krus ken naisurat iti Ebanghelio ni Juan.

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 18:12-13, 19-24.

PANAGSANAY:

1. Sadino ti immuna a nangipanan dagiti soldado kenagtuturay dagiti Judio ken Jesus (Juan 18:13)?
_____
2. Ania ti ibagbaga kadatayo daytoy a bersikulo maipapan ken Anas? _____
3. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken Caefas? _____ Ania ti adda nga inpacto ni Caefas iti Juan 11:49-52 a nadakamat iti Juan 18:14? _____
4. Ita mapantayo iti Juan 18:19 ken ti sumaganad. Pagdamdamagan ni Anas ni Jesus, ti natataeng a nangato a padi. Maipapan iti ania ti dinamagna ken Jesus (bersikulo 19)?
  - a. _____
  - b. _____
5. Kasano a simmungbat ni Jesus (bersikulo 20-21) _____
6. Ania ti inaramid ti maysa kadagiti agturay(bersikulo 22)? _____
7. Kasano a simmungbat ni Jesus (bersikulo 23)? _____
8. Naamirisda nga awan iti maganganabda iti panagsaludsodda kenkuana, sadino ti nangibaonan ni Anas ken Jesus (bersikulo 24)? _____

Paset 4

PAKAUNA: Nupay no makatikaw dagiti ar-aramidenda, laglagipen a bayat iti panagbasam a daytoy a panagusig ket napasamak iti tenggana ti rabii. Inbaga kadatayo ni Lukas a _____ idi makasangpetda.

Kasta pay, laglagipem a bayat ti panaglabas ti oras ti pannakausig inibturan ni Jesus ti nakaro a panagsagaba ken kinarangas iti ima dagiti soldado ken agbanbantay.

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 26:57-68. Sabali pay a pakabasaan ket iti Markos 14:53-65 ken Lukas 22:63-71.

PANAGSANAY:

1. Sadino iti nakaipanan ni Jesus (Mateo 26:57)? _____

2. Siasinoda dagiti naguummong? _____

Tandaan: Naibaga kadayo a sumursurot ni Pedro iti saan unay nga adayo. Ad-adu pay ti maamoantayo madamdama iti daytoy a leksion.

3. Ania ti adda a sapsapulen dagit papangulo a papadi ken ti Sanhedrin (bersikulo 59)? _____ a maibusor ken Jesus tapno mabalinanda a _____

Tandaanan: Ti Sanhedrin ket isu ti konseho a buklen dagiti nangato a papadi, eskriba, ken panglakayen. Isuda ti kangrunaan a mangiwawan idiy Judea ngem manamnama a agtulnogda iti nangato a turay ti Roma.

4. Ania ti nakitada (bersikulo 60)? _____

5. Ania ti ibaga dagiti dua nga ulbod a saksi (bersikulo 61)? _____ No basaen ti immun-una a paset ania ti kinapudno (Juan 2: 19-21)? _____

6. Kayat ti nangato a padi a sumungbat ni Jesus iti pammabasolda (bersikulo 62). Ania ti kinuna ni Jesus (bersikulo 63)? _____ Iti apagbiit a kanito basaen ti Isaias 53. Iti pananglawag daytoy a parang sadino ti pagtaktakderan ni Jesus iti sangoanan ti Sanhedrin ken mapababasol, kasano nga inladawan ni Isaias ti Messias iti bersikulo 7? _____

7. Ania ti kayat a maamoan ti nangato a padi manipud ken Jesus iti Mateo 26:63? _____

Kinapudnona kayat ti nangato a padi nga ibalikas ni Jesus no Isu wenno saan ti Cristo, ti Messias. No ibaga ni Jesus nga Isuna ti Cristo ken Messias nakabasol Isuna iti panagtabbaaw, nga ibagbagana nga Isu ti Dios, a maiparbeng a _____ (bersikulo 66).

8. Ania ti insungbat ni Jesus (bersikulo 64)? _____ Ngem intuloyna a kinuna nga Isuna, ti Anak ti Tao, a makitadanto nga _____

Makaanayen ti nangegan ni Caefas. Isuna ken dagiti sabsaabali pay nga agtuturay ket nakaikeddengdan iti

maibusor ken Jesus. Mamatida a a dagiti balikas ni Jesus ket panagtabbaaw, saan a pudno. Kasano nga inpakita ni Caefas iti pannakadismayana ken Jesus iti sungbatna (bersikulo 65)? _____

9. Kinondenarda amin ni Jesus a maikari a mapapatay. Ania pay dagiti dadduma a kinaranggas ti ipalak-amda ita ken Jesus (bersikulo 67-68)? _____ Inpakaammo da Markos ken Lukas maipapan iti kinaranggas dagiti agbanbantay.

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Mangegyo kadi ni Caefas a mangbilbilin ken Jesus “babaen iti panagsapatana iti sibibiag a Dios” nga ibagana kadagiti adda a naitallaong no Isu met laent ti Cristo, ti Anak ti Dios? Mabalina nga uray dakayo damagenyo met ken Jesus ti isu met laeng a saludsod. Ania ti makunayo iti sungbat ni Jesus? _____
2. Mamatikayo kadi nga agsasao ni Jesus iti pudno no ibagana kenka ken kaniak, “Siak ti Cristo, ti Anak ti Sibibiag a Dios?” _____ Ania ti pakaisupadianna a mapasamak iti biagmo no patiem wenno saan a ni Jesus ket isuna met laeng ti ibagbagana a maipapan kenkuana? _____

UTOBEN A NALAING: Kabayatan daytoy panagpalutpot adda met ni Pedro iti paraangan ti palasyo. Isu met laeng daytoy a Pedro ti nangsurat dagiti Libro ti Umuna ken Maikadua a Pedro a masarakan iti ud-udi ti Biblia. Kitaen ti 1 Pedro 2:20^b-23^a. Insurat ni Pedro kadagiti baro a Kristiano isuda a paset ti immun-una a Simbaan a Kristiano ket insuratna para kaniak ken kadakayo.

1. Kinunana, “Ngem no agaramidkayo iti _____ ken _____ ket agsagabakayo a maigapu iti daytoy, daytoy ket _____ a banag iti imatang ti _____. Ta daytoy ti banag a _____, gapu ta nagsagaba met ni Cristo para _____ nga inikkannakayo iti _____ tapno mabalinyo a _____ dagiti _____.”
Iti bersikulo 22 ket naadaw manipud ken profeta Isaias. (Isaias 53:9)- “Awan ti _____ a _____, ken awan ti _____ a masarakan iti ngiwatna.”
2. Mainayon pay, a kinuna ni Pedro iti bersikulo 23, “Idi isuna ket _____ saan Isuna a _____, idi isuna ket _____ saan a _____ ngem intultuloyna nga intalek ti bukodna a bagi Kenkuana nga isu ti _____.”

PANANGIPAKAT A SALUDSOD: Nagtutuok ni Jesus uray pay no awan ti dakes nga inar-aramidna. Nangibati isuna iti pagtuladan ken inayabannatayo a sumurot iti tugotna. Kasano ngata a daytoy a pannakaawistayo a sumurot iti tugotna a balbaliwana ti wagas ti panagbiag ti maysa? Daytoy kadi a panangawisna ket mangted iti

pakaidumaan para kaniak ken ti biagko? _____

Paset 5

PANAGSANAY: Sakbay a mapantayo iti pannakausig ni Jesus kasapulan a maamoantayo no ania ti mapasasamak iti paraangan ti nangato a padi.

1. Ania ti ibagbaga kadatayo ti Mateo 26:58, Markos 14:54, ken Lukas 22:54 maipapan ken Pedro?

_____

2. Ti Juan 18:15 ken 16 ket ipaayannatayo iti nayon a pannakaammo. Ania ti inbaga kadatayo ni Juan?

a. Siasino daytoy sabali nga adalan? _____

b. Ania ti ammo ni Juan? _____

c. Daytoy ti nangted kenkuana iti pagserkan iti paraangan ti nangato a padi no sadino a ni Anas ken dagiti dadduma nga agtuturay, Fariseo, ken papangulo a papadi ket naguummong. Ngem kasano ni Pedro? Sadino ti pagur-urayan ni Pedro? _____

d. Kasano a nakastrek ni Pedro iti paraangan (bersikulo 16)? _____

3. Adda itan ni Pedro iti paraangan a kaduana dagiti dadduma. Ti Juan 18:18 ket iladawanna ti parang:

“ _____
_____ ”

4. Ania ti inaramid ti babai a nakabantay, a mabalina a daytoy met laeng ti nangpastrek ken Pedro iti paraangan nagdamaganna isuna (Juan 18:17^a)? _____

a. Ti sungbat ni Pedro (bersikulo 17^b)? “ _____.”

b. Iti Lukas 22:55 ibagana kadatayo a nagtugaw ni Pedro iti asideg ti temtem ket iti lawag ti apoy binigbig isuna ti adipen a babai ket kinunana (bersikulo 56)? “ _____ ”

c. Ket, simmungbat ni Pedro, “ _____ ”

d. Iti Mateo 26:70 idi maibaga nga isuna ket naikuykuyog ken Jesus iti Galilea, naglibak ni Pedro iti sangoanan ti tunggal maysa. “ _____ ”

e. Iti Markos 14:68 kinuna nga inlibak ni Pedro a nakikuykuyog iti daytoy a Nazareno, ni Jesus. “ _____ ”

ket rimuar iti isuna iti dalan a pagserkan.

5. Impadto ni Jesus nga inlibak ni Pedro isuna iti mamintallo a daras. Ania pay ti naibaga kadatayo iti dua pay a daras a panangilibak ni Pedro kadagiti sumaganad a pakabasaan?

- a. Mateo 26:71-74^a- _____
_____
- b. Markos 14:69-71- _____
_____
- c. Lukas 22:58-60- _____
_____
- d. Juan 18:25-27^a- _____
_____

6. Kalpasanna nagtaraok ti kawitan. Nagbalina kinapudno ken Pedro daytoy a padto ni Jesus. Nalagipna ti balikas ni Jesus nga inbagana (Mateo 26:75^a): “_____.”
7. Ket ni Pedro (bersikulo 75^b)... _____
8. Adda ti innayon ni Lukas iti dayta a kanito. Iti Lukas 22:61 ibagana kadatayo a kalpasan a nagtaraok ti kawitan ti Apo ket _____ ken _____ ni _____.

SALUDSOD A PAGPANUNOTAN: Mangipadpadanon kadi ni Jesus iti pammabalaw wenna kaasi? Kinuna iti bersikulo 61, “Ket ni Pedro _____ ti _____ ti Apo, no kasano ti panagkunana kenkuana...”

Ania ti ibagana kadatayo daytoy nga ikikita ni Jesus? _____

Kitaen pay iti 2 Corinto 7:10. Dagiti Mapanunot ken kapanpanunotam: _____

Paset 6

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Anian a nakababain daytoy iti biang ni Pedro. Mano laeng nga oras ti nabalabas a sipapannakkel a nagkuna a *saan a pulos*... ngem iti apagkanito laeng naaramidna ti banag a dina napanunot a maaramidna. Inlibakna ni Jesus. Ti Apona, ti maysa nga nagkunaanna nga _____ (Mateo 16:16). Ket inlibakna isuna saan laeng a naminsan ngem namintallo a daras!
2. Naipakaammo kadatayo a timaliaw ni Jesus ket minatmatanna ni Pedro. Nalagip ni Pedro dagiti balikas ni Jesus nga inbagana kenkuana. Iti pannakakitana iti mata ni Jesus ti nangidanon iti nasaem a panagladingit ken panagbabawi iti adda nga inaramidna. Kailiblibakna laeng ti Maysa a tao a pulos a saan a mangilibak kenkuana no di ket siaayat a mailansa para kenkuana. Rimuar isuna ket nagsangit iti nasaem.

3. Iti dayta a rabii ket maymaysana a nangsango iti kinapudno ti kadagsen ti bukodna a basol. Nalablabes pay ngem iti inaramidna ti adda a namagladingit ken Pedro. Dagiti balikas ti panangilibak ket isuda ti mangipakita ti kasasaad ti bukodna a puso. Uray isuna, ket nainaw met iti basol. No awan ti ayat ti Maysa nga Isu a mapan iti krus, ammo ni Pedro nga awan ti pannakaisalakanna.
4. Awan duadua, a malagip ni Pedro dagiti balikas ni Jesus nga inbagana kenkuana (Mateo 26:41) idi nakitana dagiti adalan a matmaturog: “ _____.”
Kalpasanna innayonna pay, “ _____.”
_____.”
Ammo ti Apo ti tarigagay ni Pedro nga agaramid ti naimbag ngem ammona met ti bileg ti sulisog. Inbaga pay ni Jesus ken Pedro nga inkarkaraganna isuna nga saan koma a kumapoy ti pammatina. Anian pammatibker iti naipaay ken Pedro kabayatan daytoy a rabii ti panagladingit ken pannakapabain gapu ta ammona nga inkaragan isuna ni Jesus a dinawatna a saan koma a kumapoy ti pammatina? _____
_____.

PANANGIPAKAT:

1. Narigat nga aramiden ti panangaklon ti bukod a balikas ken aramid no daytoy ket kidkiddawenna ti panangbigbig ti dakes nga aramid a ti maysa a tao ket pulos a dina napanunot a maaramidna. Ti panangibagatayo, kas iti inaramid ni Pedro, mabalina a kastoy: “Uray pay no isuda amin ket _____, saanto a pulos kaniak. Sika ti mangnayon iti nalibtawan. “ Uray pay no isuda amin ket agsaoda pamerperdi kenka, saan a pulos kaniak!” Uray pay no isuda amin ket pagsaoanda ti dakes ti apo, diakto pulos aramiden!” Uray pay no isuda amin ket agsaorda kadagiti buisda, diakto a pulos nga aramiden!”
2. Ania dagiti mapanpanunotmo ti adda nga agay-ayam ita a kanito iti utekmo? _____
_____
3. Mabalina a narigat nga aramiden ngem anusam a kitaen no ania dagiti banag a saanmo a pasien a maaramidmo:
  - a. Aklonem iti bagim dagiti banag a naaramidmo. Biagem manen dayta a kanito.
  - b. Siasino dagiti karaman a tattao? Aniada dagiti balikas a naisawang/dagiti naibanag nga aramid?
_____
_____
  - c. Aniada dagiti imbungana? _____
  - d. Ania ti inaramidmo idi naaramidmo ti kunam a saanmo a pulos nga aramiden? _____
_____

PANAGIKABESA: Ti pakasaritaan ket saan nga agleppas nga ibatinatayo iti banag a makitatayo nga imposible a pakawanen maipapan iti bukodtayo a bagi wenno maysa a banag a patientayo nga uray pay ti Dios ket saanna a

pulos a mapakawan. Ti 2 Corinto 7:10 ket itedna iti tunggal maysa kadatayo ti Naimbag a Damag ti Dios! "...ti nadosan _____." Siguradoem nga isuratmo daytoy a bersikulo iti sabali a bassit a papel ken ikabilmo ida iti pagipenpenam. Ti panagbabawi ket mangiturong iti pannakaisalakan ken kinasalun-at! Ti Nadosan a panagladingit ti mangtignay iti Dios a saoen na dagiti Sao iti pammakawan kadatayo ken ti lapped ket saannatayon a maisina iti Dios ken dagiti nakabasolantayo.

KARARAG: Apo Jesus, nagrigat a pasien a kabaelanka nga ilibak a kas iti inaramid ni Pedro. Kayatko a pasien a *diakto a pulos* nga aramiden dayta. Ngem no kitaek a napudno ti bukodko a biag, ammok a nagbasolak iti maibusor Kenka iti panunot, sao, ken aramid. Ammok nga inlibakka iti sangoanan dagiti dadduma a tattao, kangrunaanna no tarigagayak ti panangawat ken panangpasingkedda kaniak. Pakawanennak, Apo Jesus. Agbabawiak ken agtalekak laeng iti karim a "ti nadosan a panagladingit ti mangted ti pannakaisalakan." Agasam daytoy mawaw a kararuak nga agtarigagay nga uminom kadagiti banbanag iti daytoy a lubong imbes nga uminom manipud iti kinalintegmo. Agyamanak gapu ti itataliawmo a napnoan ayat a mangpakawan kaniak ken mangdalus kaniak iti amin kinarugitko.

MAIKAINNEM A LEKSION

ILANSAM ISUNA ITI KRUS

MATEO 27 KEN LUKAS 23 – INUKOM NI PILATO

PAKABUKLAN TI LEKSION 6

Pakabuklan	55
Pakauna	56
Leksion 6: Mateo 27, Lukas 23	
• Ni Judas Naawanan Namnama	57
• Ti Pakariribukan ni Pilato	59
• Ni Jesus iti Imatang ni Herodes	60
• Pinili dagiti Tattao	63
• Mawayawayaan ni Barabas	64

PAKAUNA

Nagalisto dagiti napasamak. Dagiti pangulo a papadi ken panglakayen kayatda a mapapatay ni Jesus. Kayat ni Herodes nga agaramid ni Jesus iti salamangka. Kayat ni Pilato a mawayawayaan Isuna. Awan ti makaammo no ania ti pamay-an kadaytoy a tao a maaw-awagan ti Cristo, ti Anak ti Dios, ti Ari dagiti Judio.

Siguradoen a siputam ti agdindinamag a dakes a balud. Siasino Isuna? Sadino ti nagapuanna? Ania ti inaramidna? Apay nga adda isuna iti pagbaludan? Ania iti biagna kadagitoy? Saan a dagus a lipaten daytoy a tao. Amirisen ti pannakawayawayana kasta met kenka. Kasapulantayo a saludsoden ti bagitayo ti isu met laeng a saludsod iti daytoy a tao: siasinoak? Ania ti inaramidko? Ania ti biangko kadagitoy?

Nakaad-adu ti awan pakasiguradoan iti adda iti tunggal maysa malaksid kadagiti mangayat a mapapatay ni Jesus. Ammoda no ania ti kayatda ket saanda nga agpatingga no saanda a mailansa ni Jesus iti krus.

LEKSION 6

Paset 1

PAKAUNA: Iti Leksion 5 maadaltayo maipapan iti panangilibak ni Pedro ken no kasano a nagsangit iti napait iti panangilibakna iti Apona. Ngem ania ti napasamak ken Judas, ti nangliput Kenkuana? Ti naudi a naammoantayo maipapan kenkuana ket idi liniputanna ni Jesus idia minuyongan babaen iti maysa nga agep. Ni laeng Mateo ti nangisurat no ania ti napasamak ken Judas. (*Tandaanan:* adda ti insurat ni San Lukas a bassit a pakasaritaan maipapan iti daytoy iti Aramid 1:15-20.)

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 27:1-10.

- Ania ti inpudno ni Judas?
- Ania ti sungbat dagiti kakadduana a nangliput?
- Ania ti inaramid ni Judas?

PANAGSANAY:

1. Ania ti naibaga kadatayo nga inkeddeng dagiti panguloen a papadi ken panglakayen (bersikulo 1)? _____
  2. Ket _____ Isuna sada _____ ken _____ a _____ (bersikulo2).
  3. Ania ti kasla nakasiddaawan ni Judas a mangliliput (bersikulo 3a)? _____
  4. Binaliwanna ti panunotna. Ania ti inaramidna? _____ (bersikulo 3b). Siasino ti nangisublianna daytoy? _____
  5. Ania ti inbaga ni Judas kadakuada (bersikulo 4a)? _____
  6. Naglawag a dagiti panguloen a papadi ken panglakayen ket saanda a baklayen ti pagrebbengan ti panangliput ni Judas ken Jesus. Ania ti insungbatna? _____
  7. Ania ti inaramid ni Judas (bersikulo 5)?
    - a. _____
    - b. _____
    - c. _____
  8. Nabati ti pirak kadagiti panguloen a papadi ket kasapulan nga ikeddengda no ania ti aramiden ditoy. Apay a saan a mabalin nga ikabil ti pirak iti kaha (bersikulo 6)? _____
  9. Kasano nga inkeddeng dagiti tattao no ania ti pakausaran ti pirak (bersikulo 7)? _____
  10. Ania ti nagan ti tanem (bersikulo 8)? _____
  11. Maysa manen a padto ti natungpal Mateo 27:9-10. Ania ti inbaga ni Jeremias? _____
-

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Ni Judas ti maysa a tao a nangsurot no ania ti patienna a pudno maipapan ken Jesus. Mamati isuna a ni Jesus ti Mesias ti Naikari, ngem mamati isuna ka kadagiti dadduma nga Judio a ti Mesias ket umay ket agturay a kas politiko nga ari nga adda pannakabalinna a mangpamek ti mangidadanes nga Emperio ti Roma. No mangpatakder ni Jesus ti naindagaan a pagarian, dakkel ti namnama ni Judas a makaiggem ti nangato a saad iti paragarian. Nupay kasta, sabali a pagarian ti ibagbaga ni Jesus, pagarian a saan a ditoy lubong.
2. Kitaentayo pay ti sabali a ladawan maipapan ken Judas iti Juan 12:4-6. Nalabit a nangipakita ni Judas ti laing maipapan iti pagsapulan gapu ta dinutokan isuna a taga iggem ti kuarta dagiti adalan. Ania iti iparangarang dagitoy a bersikulo maipapan ti puso ken kababalin ni Judas? _____
3. Daytoy ket naliday a panangiladawan. Liniputan ni Judas ni Jesus Isu a napailansa iti krus. Ti ipapatay ni Judas ket nagbekkel. Naibitin isuna iti kayo, kayo a saan a mangted ti pammakawan. Ti biagna a kas agtatakaw ken agpammarang, maysa a mangallilaw ken mangliliput nga awanan namnama iti agnanayon a biag no di ket naiyaw-awan ti namnama ken ti arapaapna iti biag nga agbalin isuna a natan-ok iti imatang dagiti tattao. Natay isuna iti agnanayon a pannakailunod iti kinaawan ti namnama, panagbabawi ken pammakawan.
4. Panunoten iti pagbiit maipapan ti nagdumaan ni Pedro ken Judas. Ania ti patienna maipapan ken Jesus, no siasino Isuna ken apay nga immay Isuna.

Pagbasaran

Pedro

Mateo 16:15-16	
Juan 6:68	
Juan 6:69	

Pagbasaran

Judas

Juan 6:63b-64	
Juan 6:70-71	
Juan 8:44-47	
Juan 12:6	

PAGPAMPANUNOTAN: Mangalaka manen iti oras tapno sublian iti 2 Corinto 7:10. Ania ti ibaga dagitoy a bersikulo maipapan iti nagdumaan ni Pedro ken Judas? Ania ti ibagada maipapan iti langenlangenda ken Jesus?

KARARAG: Apo kas ken Pedro ipakaammok, “Adda Kenka dagiti sao ti biag nga agnanayon.” Ti Santo nga Espiritum ti mangted kaniak ti pammati ken pannakaammo a Sika, Jesus, ti Santo ti Dios. Kas ken Pedro, agbibiyag ita namnama ket ipakaammoka, “Sika ti Cristo, ti Anak ti Sibibiag a Dios.” Kas ken Pedro, daytoy ket naipakaammo kaniak manipud ita nailangitan nga Ama. Anian a liwliwa ti ited dagitoy a sao kaniak! Ammok nga iti baet ti amin nga aramiden ken saeok, iti baet iti amin a dakes a panunot ken tarigagayko, uray no ania dagidiay, ammok nga agbiagak a naayat ken napakawan. Kenka laeng ti pangitedak ti panagdayaw ken panagyaman.

Paset 2

PAKAUNA: Nalpasen ti panangusigda ken Jesus iti imatang ni Annas ken dagiti kamkameng ti Sanhedrin. Natungtungpa, nauy-uyaw, napiringan, natuppraan ken napang-or Isuna. Dagiti saksi nagisawangda ti kinaulbod maipapan Kenkuana. Napabasol Isuna a nagsao ti maibusor iti Dios ket nailunod kas maikari iti ipapatay. Iti masapa unay iti bigat ti kaadda ti tunggal maysa, mairaman ti sibubukel a Sanhedrin, naiyulong ti panggeddeng (Markos 15:1). Pinunggoda ni Jesus ket ipanda ken Pilato (Lukas 23:1). Nalabit a daytoy a panangipanda ti panangikitana ken Pedro a nangilibak Kenkuana.

Kas iti panagbasbasam a ni Jesus ket saan pay a natnaturaog, ket awan duadua, napakapsutan manipud iti panangparparigat dagiti adda iti panangusig. Nagnagna Isuna manipud iti kuarto a napan iti abagatan a laud iti Jerusalem ti lugar a nangananda iti pangrabii ti Paskua, ket napan iti amianan a daya iti ruar ti ciudad a mapan Getsemane. Dagiti soldado a nangtiliw Kenkuana ket insublida Isuna iti makin-abagatan a laud ti rehion ti ciudad a mapan ti balay ni Caifas ket impanna ni Jesus iti palasio ni Pilato.

Maysa pay a puntos sakbaytayo nga agtuloy. Tunggal Ebangelio (Mateo, Markos, Lukas, ken Juan) inayonda ti paset ti pannakausig ni Jesus, ti panagsagaba ken ipapatayna. Lagipen a tunggal nangisurat ti Ebangelio ket nagsurat tapno allukoyenna ti nadumaduma nga agdengngeg ngarud tunggal maysa ket adda ti nadumaduma a panggep iti pananginayonna iti libro a sinuratda. Itultuloytayo ti adaltayo iti libro ti Lukas.

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 23:1-7.

- Sadino ti simmaruno a nangipananda ken Jesus?
- Ania dagiti pammabasol?
- Ania ti panangikeddeng ni Pilato?

PANAGSANAY:

1. Sadino ti nangipanan ti ummong ti dagiti tattao ni Jesus (bersikulo 1)? _____
Ni Pilato ti Romano a Gobernador idiay Judea iti tiempo ni Jesus manipod 26 A.D. agingga 36 A.D. Saan nga adu ti ammotayo maipapan kenkuana ngem ammotayo a nadutokan babaen ti Roma tapno agturay iti Judea ket daytoy a saad ket saanda a pagiinnaguman. Ammotayo met a ti panagturayna ti pulitika ket maipan iti agpeggad no aggugulo dagiti tattao iti panagturayna ket babaen iti daya, ituloytayo...
2. Naaramid dagiti pammabasol a naaramid ken Jesus. Ania ti inpabasolda (bersikulo2)?
  - a. _____
  - b. _____
  - c. _____
3. Ania ti sinaludsod ni Pilato ken Jesus (bersikulo 3)? _____
Ket insungbat ni Jesus, “ _____.”
4. Ania ti inpakaammo ni Pilato kadagiti nangpabasol ken Jesus (bersikulo 4)? _____
_____
5. Ania ti inpapilit ti bunggoy dagiti tattao (bersikulo5)? _____
_____ Daytoy a teritorio ket adda iti babaen iti panagturay ni Pilato.
6. Ita, ania ti kayat a maammoan ni Pilato (bersikulo 6)? _____
7. Nakasapul ni Pilato ti paglusotan iti daytoy narigat a kasasaad. Ni Jesus ket adda iti babaen ni panagturay ni _____ . Ket ania ti inaramid ni Pilato (bersikulo 7)? _____
Ammotayo a ni Jesus ket umuna a naipan ken Annas ket naibaon ken Caifas. Dagiti naguummong ken Caifas ket inkeddengna a matay ni Jesus agsipud ta nagsao ti maibusor iti Dios, gapu iti panangaklonna no siasino isuna. Dagiti panguloen a papadi ken dadduma nga opisiales ket awan ti karbenganda a papatayen isuna isu ti gapuna nga impanda ken Pilato. Ni laeng Lukas ti nangisurat ket inbingayna ti maipapan ti panagsabat ni Pilato ken Jesus a nangibaon ken Herodes.
8. Kadawyan a ni Herodes ket sumarongkar iti Judea tapno rambakanna ti paskua. Ti palasiona ket saan nga adayo iti balay ni Caifas iti makinlaud a paset ti Jerusalem.
  - a. Ania ti tignay ni Herodes ken Jesus (bersikulo 8a)? _____
  - b. Apay (bersikulo 8b)? _____
  - c. Apay (bersikulo 8c)? _____
9. Bersikulo 9: Herodes _____
Ngem ni Jesus _____
10. Bersikulo 10: Dagiti panguloen a papadi ken mamaestro _____
11. Bersikulo 11a: Ni Herodes ken dagiti soldadona _____
Bersikulo 11b: _____ ket insublida Isuna ken _____

12. Ania ti maammoantayo maipapan iti langenlangen ni Herodes ken Pilato manipud bersikulo 12?

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Kasla awan ti makaammo no ania ti aramiden ken Jesus. Dagiti mangayat a papatayen Isuna ket awan ti turayda. Ti adda turayna awan makitada a nakabasolanna ket awan pakaigappuanda a papatayen Isuna. Awan ti maaramidan ti siasinoman no di ti agsaludsod: ania ti inaramidko ken Jesus?

No agyanak kadagiti mangayat a mangpatay Kenkuana aramidek kadi daytoy gapu...

- a. No siasino ti ibagbagana nga Isuna? _____
_____
- b. Iti baro ken naisupadi a panursuro a panangayab kaniak iti panagbabawi? _____
_____
- c. Isu ket makasikor iti biagko? _____
_____

Maminsan pay, ania ti inaramidko ken Jesus? _____

2. Sigaganat ni Herodes a makita ni Jesus kayatna a makakita ti salamangka. Manipud ti nadamagna maipapan ken Jesus, namnamaenna a makakita ti sumagmamano a pagilasinan. Nupay kasta, saanna pay a napagsao ni Jesus. Sigurado a saan Isuna nga agaramd ti milagro. Ket ania ngay daytoy kaniak? Saanak kadi a kas ken Herodes? Kayatko kadi a makita ti aramiden ni Jesus para kaniak? Ania ti milagro a kayatko nga aramidenna para kaniak? Baro a trabaho? Napintas a lugan? Pannakaagas? Pannakaadda iti annak? Ania ti milagro a dawatek sakbay a mamatiak Kenkuana? _____

Ania dagiti kasapulan tapno ipudnok nga agur-urayak iti milagro ti Dios sakbay a mamatiak a ni Jesus Isu ti Cristo ti *Mangisalakanko* ken *Mannubbotko*.

3. Naunget dagiti agpabpabasol ken Jesus. Sigagagarda gapu ta kayatda a matay ni Jesus. Kasanoak a kasla kadagiti agpabpabasol Kenkuana? Kaungetko kadi ni Jesus? Binay-annak kadi a maipababa? Saanna kadi nga inaramid ti kayatko a mapasamak? Apay a pinagladngitnak? Apay a madik kayat a baliwan ti panunotko maipapan Kenkuana? Ania ti parikutko a saanna a palubosan a patien ken awaten ti dakkell nga ayatna kaniak? _____

---

4. Pinagang-angawan ni Herodes ken dagiti soldadona ni Jesus. Inuy-uyaw ken pinagang-angawanda Isuna, kinawesanda iti narangrang a lupot, ket impanda ti nagkuna nga isu ti ari dagiti Judio, ken Pilato. Pinagang-

angawak kadi Isuna? Ni Jesus kadi ti sentro ti angawko? Ania ti makaigapu kaniak a mangited ti maibagak maipapan Kenkuana nga uy-uyawen ken pagang-angawan Isuna a nakawesan ket pagbalinek Isuna nga aglanglanga a kas maysa a maag, imbes a dayawek Isuna a kas Anak ti Dios? _____

KARARAG: Alaen ti oras iti panangipudno nga aklonen no ania ti inaramidmo ken Jesus. Umasidegka iti imatang iti Apo iti kinapakumbaba ken panagbabawi nga agyaman Kenkuana iti panagsagabana iti biangmo uray no kas ken Pilato ammom a kasapulan nga akloenm nga “awan ti masapulam a pagbasaran ti dusa a maibusor iti daytoy a tao.”

Ket denggen a nalaing ti Naimbag a Damag ti Dios ket para kenka kas ti panangpanunotmo kadagiti balikas ti 1 Juan 1:19, “Ngem no _____.”

Paset 4

PAKAUNA: Insublida ni Jesus ken Pilato. Insublida ti parikut kenkuana. Ania ti aramidenna kadaytoy a tao a managan Jesus? Ammotayo no ania ti inaramid dagiti dadduma a tattao ken Jesus. Ita batang ni Pilato a mangipakita ti kababalinna.

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 23:13-25.

- Siasino ti inummong ni Pilato?
- Siasino ti ipapilit dagiti tattao a mawayawayaan?
- Ania ti inaramid ni Pilato ken Jesus?
- Ania ti inkeddeng ni Pilato?

PANAGSANAY:

1. Siasino ti inummong ni Pilato (bersikulo 13)? _____
2. Ania ti inbagana kadakuada?
  - a. Bersikulo 14a: _____
  - b. Bersikulo 14b: _____
  - c. Bersikulo 14c: _____
3. Ania ti inbaga ni Pilato maipapan ken Herodes (bersikulo 15a)? _____
4. Ania ti inbaga ni Pilato maipapan ken Jesus (bersikulo 15b)? _____

5. Ania ti inbaga ni Pilato iti daytoy nga ummong nga aramidenna (bersikulo 16)? _____

_____

Tandaanan: Ti panangdusa ti Roma ket nakaro unay kadagiti balud matayda sakbay ti panangpapatayda. Karaman ti panangdusa ti nakaro a panangsaplit ken panangbaut.

PANURSURO: Ti kaugalian ti Fiesta ti Paskua ket pilien dagiti tattao no siasino ti wayawayaanda (Mateo 27:15 ken sumaganad). Segun iti Mateo 27:17 maadaltayo a ti pagpilian nga inted ni Pilato kadagiti tattao ket wayawayaan ni _____ wenno ni _____. Ania ti maadaltayo maipapan ken Barabas iti Mateo 27:16 ken Lukas 23:19? _____

PANAGSANAY:

1. Ginuyugoy dagiti pangulo a papadi ken panglakayen dagiti tattao (Mateo 27:20). Ania ti sungbat dagiti tattao idi saludsoden ni Pilato no siasino kadagiti dua ti kayatda a wayawayaanna (bersikulo 21)? _____
2. Ngem ibaga ti Lukas 23:20 kadatayo a kayat ni Pilato a wayawayaan ni Jesus ngarud ania ti inaramidna? _____
3. Ania ti intuloy nga ipukpukkaw dagiti tattao (bersikulo 21)? _____
4. Iti daytoy a paset ti panangusig ni Mateo laeng ti nangibaga maipapan ti bassit a napasamak. Basaen ti Mateo 27:19. Ania ti napasamak? _____
Ania ti ibaga kadatayo ti mensahe? _____
5. Iti maikatlo a daras nagsao ni Pilatao kadakuada (dagiti bersikulo 4, 14, 22). Ania ti dinamagna kadakuada (Lukas 23:22)? _____
Ania ti ibagana maipapan ken Jesus? _____
6. Ket ania ti impapilit dagiti tattao (bersikulo 23)? _____
7. Ania ti maudi nga inkeddeng ni Pilato (bersikulo 23)? _____
8. Winayawayaanna ni _____, ti pinili dagiti tattao (bersikulo 24, 25), ket _____ ni Jesus kadagiti _____.
9. Ania ti ad-adu pay a maadaltayo maipapan ken Pilato kadagitoy a pagkitaan?
  - a. Markos 15:15 _____
  - b. Juan 19:12-13 _____
  - c. Mateo 27:24-26 _____
10. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ti panangtrato dagiti soldado ti gobernador ken Jesus iti Mateo 27:27-31?
  - a. Kasanoda a kinawesan Isuna? _____

b. Kasanoda nga inabuso Isuna? _____

11. Ket daytoy ti balikas manipud bersikulo 31: “Kalpasanna _____.”

Nagsao ni Profeta Isaias maipapan ken Jesus iti Isaias 53:7. Ania ti inbaga dagiti profeta? “Isu ket _____.”

Paset 5

PAGPAMPANUNOTAN: Nalaka laeng nga ituloy ti pakasaritaan a saan nga ikkan ti oras a mangpanunot iti balud a nawayawayaan manipud iti pannakaukomna iti iyaalsa ken panagpatay. Awagan ni Mateo Isuna a kas agdindinamag a balud.

Mangegtayo dagiti tattao nga agpukpukkaw iti sangoanan ni Pilato “Ilansam iti krus!” “Ilansam iti krus!” Nalabit, ti nakaibaludan ni Barabas ket asideg iti Pretorio ket mangmanggegna ti balikas nga ipukpukkaw dagiti tattao. Saanna a mangeg ti saludsod no Pilato ngem panunoten iti apagbiit no ania ti kaririknana. Naibalud isuna iti iyaalsa ken panagpatay. Patay koma met ti dusana.

Sinaludsod ni Pilato: “Siasino kadagiti dua ti kayatyo a wayawayaak?” Impukkaw dagiti tattao, “Barabas!” Ti sumaruno a saludsod ni Pilato: “Ania ngarud ti aramidek ken Jesus a maawagan ti Cristo?” Impukkaw dagiti tattao, “Ilansam iti krus!” “Ilansam iti krus!” ket sinaludsod ni Pilato “Apay? Ania ti inaramidna a basol?” ket impigpigsada pay nga impukkaw, “Ilansam iti krus!”

Mangala iti bassit nga oras ket arapaapem iti bagim nga adda iti pag baludan. Sika ni Barabas.

- Ania ti pampanunotem? _____
- Anianto ti mapasamak? _____

Ammom a madusaka iti inaramidmo ket ammom a ti dusana ket patay! Mangala ti sumagmamano nga oras ket itultuloymo ti panagpanunotmo. Panunotem no ania ti mapanunot ni Barabas idi immay ti agbanbantay ket kunana a mawayawayaan isuna iti pagbaludan ta kayat dagiti tattao nga ilansa ni Jesus iti krus. Saan a nakapapati? Umuna a napadasan ni Barabas a sinukatan ni Jesus. Ni Jesus ti sukat a sakripisio para iti basolna ken para iti basol ti entero a lubong.

Impadto ni Profeta Isaias maipapan ken Jesus a kas sukattayo iti Isaias 53:4-5. Isurat dagitoy a bersikulo ket adalen no kasano nga insukat ni Jesus ti bagina para kenka ken kaniak: _____

Wen, ni Jesus innalana ti kinarugittayo ket inawitna dagiti ladingittayo. Naduyok isuna gapu kadagiti basbasoltayo, nasaplit gapu kadagiti basbasoltayo; ti dusa a mangited kadatayo ti talna ket adda Kenkuana, ket babaen kadagiti sugsugatna naagasantayo.

Kalpasan ti pannakawayawayana saantayo ammo no ania ti inaramid ni Barabas. Nagtakder kadi isuna iti maysa a disso ket binuyana ni Jesus. Ti nailansa iti krus iti biangna? Inbagana kadi dagitoy a balikas, “Natay Isuna iti biangko?” Ammona ngata nga awan ti inaramid ni Jesus a dakes wenno Isu ti Anak ti Dios? Adda kadi pagdumaanna daytoy kenkuana? Saantayo ammo ti sungbat kadagitoy a saludsod ngem napanunottayo no kasano ngata ti karirikna ti pannakaisubli iti biag. Ket sadino ti napananna iti dayta a rabii? Siasino ti nangibagaanna maipapan ti pannakawayawayana?

Kas iti pannakawayaway ni Barabas manipud iti pannakadusa ken pannakailunod iti napalabas, kasta met a sika ken siak ket nawayawayaan manipud iti napalabastayo. Ita siwawayatayon nga agbiag iti baro a biag a napnoan namnama ken masakbayan, masakbayan Kenkuana iti agnanayon! Gapu ta inawit ni Jesus ti basoltayo tumakdertayo iti sangoanan ti Ama babaen iti Saona a napakawantayo! Ita awan ti aniaman a parsua ti mangiyadayo iti ayat ti Dios nga adda kadatayo ken Cristo Jesus nga Apotayo (Roma 8:39).

PANANGIPAKAT A SALUDSOD: Sika ken siak ket nawayawayaan iti pannakaibalud gapu ta ni Jesus natay iti biangtayo.

1. Ania ti aramidek? Ania ti nagdumaan daytoy iti biangko a nawayawayaan? Rambakak kadi ti pannakawayawayak? Lipatek kadi daydiay ket itultuloyko nga agbiag a kas iti dati? Ania ti sungbatko iti pannakawayawayak? Nalisiak ti patay!
2. Kayatko a maammoan ti natay iti biangko. Maammoak Isuna babaen iti...
  - a. _____
  - b. _____
  - c. _____

MAIKAPITO A LEKSION

AMA PAKAWANEM IDA

JUAN 18, 19 KEN LUKAS 23 – NAINDAKLAN NGA AYAT

PAKABUKLAN TI LEKSION 7

Pakabuklan	66
Pakauna	67
Leksion 7: Juan 18, 19 ken Lukas 23	
• Ni Jesus nga Ari	68
• Hosanna ket Ita Ilansa iti Krus	69
• Naipakaammo ni Jesus nga Awanan Basol	70
• Ti Dalan a Mapan Calbario	71
• Lagipendak	72
• Iti Gundaway	73

PAKAUNA

Inyawat ni Pilato ni Jesus a mailansa iti krus. Ti pakasaritaan napan manipud yan ti pangukoman a managan Gabata a mapan Calbario. Nabigbig ni Pilato nga awanan basol ni Jesus nupay kasta mabuteng isuna ti karit dagiti tattao ken ti gulo a mabalin a mapasamak isu ti gapuna a binugoanna ti imana ket impakaammona ti kinaawan basolna iti inosente a dara ti tao. Awan ti maaramidan ti maysa a tao no di ket tumakder a sisisiddaaw ti tao a nailansa iti krus nga agkarkararag, “Ama, pakawanem ida ta di da ammo ti ar-aramidenda.” Nupay kasta daytoy ti immune nga imbaga ni Jesus. Ket maguyugoyka a mangdengngeg ti panagsarita ni Jesus iti maysa nga agtatakaw nga adda iti krus. Pinasangbayan ni Jesus iti tao ti paraiso nupay kasta ti nailansa iti krus ket uy-uyawen ken um-umsienda Isuna.

Dagiti manguy-uyaw Kenkuana mamatidanto kanu no bumaba ni Jesus manipud iti krus nga isu ti mangpaneknek nga Isu ti Cristo. Adda ni Jesus iti krus agingga a natay agsipud ta Isu ti kangrunaan a panggep ti Cristo, ti Napulotan, ti Mesias. Ti ipapatayna isu ti mangted ti biag nga agnanayon a kaddua Isuna!

LEKSION 7

Paset 1

PAKAUNA: Iti unos ti panagbiag ni Jesus kayat a papatayen dagiti tattao Isuna. Iti Mateo 2:2 dagiti mamasirib a naggapu iti daya ket napan idiay Jerusalem ket dinamagda, “Sadino ti nakaiyanakan ti Ari dagiti Judio?” Daytoy nga Ari a sapsapulenda ket saan a naindagaan nga Ari (Juan 18:36) ngem ti immay Isu ti Cristo, ti Mesias, ti impadto dagiti profeta nga umayto. Ti Ari nga ur-urayen dagiti Judio ket Ari a patienda a mangituray iti Israel nga Isu ti mangwayawaya kadakuada manipud pannakabalin ti Roma. Isu ti gapuna nga immay dagiti mamasirib didiay Jerusalem a sipapardas tapno dayawenda ti naiyanak nga Ari dagiti Judio. Ngem ania ti tignay ni ari Herodes iti damag nga iti Mesias, ti Ari dagiti Judio, ket naiyanak (Mateo 2:3, 8, 13b, 16)? _____

Iti Juan 1:49 nalawag ti panangipakaammo ni Nataniel. Ania ti inbagana maipapan ken Jesus? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 18:33 – 19:16.

PANAGSANAY:

1. Pudno a ni Jesus ti Ari ti Israel! Ita ni Pilato ti Romano a Gobernador sinaludsodna ni Jesus ti ibagbaga dagiti Judio a nagsao a maibusor iti Dios ken patay ti dusana. Ania ti saludsod (Juan 18:33)?
_____
2. Ania ti inbaga ni Jesus maipapan iti pagarianna iti bersikulo 36? _____
_____
3. Ket ni Pilato impakaammona, “Ket _____ ngarud (bersikulo 37)!”
  - a. Insungbat ni Jesus kenkuana, “_____.”
  - b. Inbaga ni Jesus ken Pilato nga immay Isuna a kas Ari tapno iti kasta paneknekanna ti _____.
  - c. Iti bersikulo 38 sinaludsod ni Pilato ti damdamagen dagiti tattao agingga ita nga aldaw:
_____
4. Iti bersikulo 38 rimmuar ni Pilato ket kunana kadagiti Judio, “_____.”
5. Inuyaw dagiti soldado ni Pilato ni Jesus babaen iti panangkawesda Kenkuana a kas Ari ket kinawesanda iti kolor ube a kagay ket inyaramidanda iti siitan a balangat ket kunada, “_____ (Juan 9:3)”
6. Mapan manin ni Pilato iti sangoanan dagiti Judio ket kunana iti bersikulo 2, “_____.”
_____.

7. Idi nakita dagiti pangulo a papadi ken opisyaales ni Jesus a nakawesan iti kolor ube a kagay ken nabalangatan iti siitan inpukkawda, “_____!”
“_____!”
8. Bersikulo 6b: Intuloy nga inpapilit ni Pilato: “_____.”
9. Ngem nasarakan dagiti Judio ti pagkapsutan ni Pilato. Ania ti inpukkawda iti bersikulo 12? _____
_____
10. Inruar ni Pilato ni Jesus. Nagtugaw isuna iti pangukoman ket kunana, “_____ (bersikulo 14b).”
11. Impukkawda, “_____ (bersikulo 15)”
12. Sinaludsod ni Pilato, “_____?”
13. Insungbat dagiti pangulo a papadi, “_____”
_____
14. Simmuko ni Pilato kadagiti tattao ket inyawatna ni Jesus tapno _____ (bersikulo 16)
_____

Paset 2

PAGPAMPANUNOTAN; Apay a sigagagar dagiti tattao nga ipailansa ni Jesus iti krus idinto a sakbay kadagiti al-aldaw inkankantada “Bendito ti Ari nga umay iti nagan ti Apo (Lukas 19:38)!” Ania ti madi a napasamak? Ania ti nangbalbaliwan dagiti panunotda? Rugianda kadi a mangpanunot a naallilawda ket ti panagkunana ni Jesus nga Isu ti Ari dagiti Judio ket saan a pudno? Kinullaapan kadi dagiti milagrone ida ket saanna nga impalubos a mabigbigda no siasino Isuna? Wenno naisurotda laeng kadagiti tattao...

Manen dagitoy ket sabali a bunggoy ti tattao... sabali nga ari ti immay ti Jerusalem kadagitoy nga aldaw sakbay iti paskua. Ni Herodes Antipas, ti anak ni Naindaklan a Herodes, ket simmangpet manipud Galilea a pagturturayanna tapno rambakanna ti paskua. Awan duadua a simmangpet isuna agraman dagiti agserserbi ken kabalyona. Nagdalliasat met ni Pilato idia Jerusalem manipud iti palasiona idia Cesaria agraman dagiti soldadona tapno pagtalinaedenna ti talna bayat iti aldaw ti paskua. Ti kaaddana ti mangipalagip nga agbibigdag dagiti Judio babaen iti pannakabalin ken turay ti Roma.

Ngarud siasino ti nangummong kadagiti tattao nga agpukpukkaw, “Ilansam iti krus, Ilansam iti Krus!” Dagiti kapanunotam: _____
_____
_____

PANANGIPAKAT:

1. No addaka kadagiti bunggoy dagiti tattao, iti panagkunam ania ti ipukpukkawmo? _____
 _____
 _____
2. Apay? _____
 _____

PAGPAMPANUNOTAN: Impakaammo ni Pilato ti kinaawan basol ni Jesus, “Awan ti masapulak...” kayat ni Pilato a wayawayaan ni Jesus agingga a dagiti Judio impanda ni Jesus a maibusor iti arina. Ita kasapulan ni Pilato ti agpili kadagitoy dua nga ari. Ni Jesus kadi nga Ari dagiti Judio wenna ni Cesar nga ari ti imperio ti Roma? Pinili ni Pilato ni Cesar, ti pinili dagiti tattao, ti ari a namagbalin kadakuada a nakurapay a pagilian ken nangparigat kadakuada kas tattao. Awan ti kayatda ken Jesus, ti nangpaneknek iti kinapudno ken mangipaay iti kasapulan ti biag (Juan 10:10). Sabali ti pinili ni Pilato, pinatayna ti sabali nga ari.

PANANGIPAKAT:

1. Siasino ti arim? Siasino ti pinasangbaymo iti biagmo tapno agtugaw iti trono ken iturayanna ti puso ken isipmo? _____
2. Mangala iti sangkabassit nga oras tapno iladawan ti arim: _____
 _____
3. Ania ti kababalin ti arim tapno mapasurotnaka? _____
 _____

PANAGIKABESA: Kusto ti inbaga ni Pilato nga awan makitana a basol ni Jesus. Awan ti makitana a pagbasaran tapno papatayenna Isuna. Ni Jesus ti perfekto nga Anak ti Dios nga immay a kas Anak ti Tao tapno agbalin a sukattayo ket matay iti biangtayo. Ti _____ ni _____ nga _____ ti amin a _____

(1 Juan 1:7b). No saanmo pay a naikabesa daytoy a bersikulo siguradoem nga aramidem ita. Iti daytoy a bersikulo masarakantayo iti pammatalged a ti dara ni Jesus ti mangdalus kadatayo. Naugasantayo babaen iti dara ti Cordero ti Dios a nangikkat ti basol ti lubong (Juan 1:29).

KARARAG: Apo Jesus, nakitak a napanigat ken napapabainanka gapu ti basolko. Makitak nga agtaktakderka iti abay ni Pilato ket amin kami nga adda iti bunggoy dagiti tattao ipukpukkawmi “Ilansa iti krus! Ilansa iti krus!” Iti baet ti mapanunotko ti laeng maitedko ket panagyaman ken panagdayaw ti agnanayon nga ayatmo ket para kaniak ken para iti amin nga agpukpukkaw iti bunggoy dagiti tattao. Agyamanak iti panangibuyatmo iti dalam tapno madalusannak iti kinadakesko. Napakawan daigiti basbasolko gapu Kenka. Babaen iti Espiritum ikkannak ti pammati iti kinapudno ken inana ti kararuak. _____
 _____

Paset 3

PAKAUNA: Naiyawat ni Jesus kadagiti soldado idiaiy Getsemane ket naiyapan kadagiti panguloen a papadi, ken Pilato, ken Herodes, ket naiyawat manin ken Pilato. Ita insuko ni Pilato ni Jesus iti kayat dagiti tattao ket kamaudiananna inyawatna kadagiti soldado ti Roma ket nailansa iti krus. Umadanin iti ipapatayna. Pinaawitda Kenkuana ti bukodna a krus. Kasapulan a magna isuna iti dalan nga agturong Golgota, ti lugar ti Banga-banga (Markos 15:22).

Sumagmamano ti simmurot. Sumagmamano ti immawit iti krus. Sumagmamano ti nagdungdung-aw ken nagsangit. Sumagmamano ti nangumsi ken nanguyaw. Sumagmamano ti nanglais. Maysa ti nagkararag. Maysa ti nangited. Maysa ti nangpakawan. Kas iti panagbasam kitaem ti bagim iti bunggoy dagiti tattao. Dika mabuteng iti krus no di ket umasidegka tapno mangegmo dagiti maudi a balikas ni Jesus.

ARAMIDEN: Nangnangruna a kitaentayo ti insurat ni Lukas ken Juan maipapan ti pannakailansa iti krus. Basaen ti Lukas 23:26-43 ken Juan 19:16b-27. *Tandaanan:* Maguyugoyka a basaen ti tunggal pakasaritaan ti Ebangelio maipapan iti pannakailansa iti krus a masarakan iti Mateo 27:32-44 ken Markos 15:21-23 tapno matulonganka a palpasen ti pakasaritaan.

PANAGSANAY: (manipud Lukas 23):

1. Inpan dagiti soldado ni Jesus. Nalawag a napakapsutan Isuna iti panangbabaot ken panangparparigat dagiti soldado ti Roma. Siasino ti napilit a mangibaklay iti krus ni (bersikulo26)? _____
Ania ti naibaga maipapan kenkuana? _____
Iti Markos 15:21 ibagana kadayo a ni Simon ket tatang ni _____ ken _____
Nalabit a nagbalin isuna a pangulo dagiti un-unana a Cristianismo.
Ni Simon ket naggapu iti Sirene, iti daytoy a panawen Libia.
2. Nakitatayo ni Simon a sursurotenna ni Jesus iti bersikulo 26. Siasino ti sumursurot iti bersikulo 27?
_____
_____
3. Saan a mapapatay ni Jesus nga is-isuna, siasino pay dagiti kadduana a dadduma (bersikulo 32)?
_____
_____
4. Idi nakasangpetda iti lugar a managan _____ idiaiy _____
isuna, agraman kadagiti _____ maysa iti _____,
ken iti maysa iti _____ (bersikulo 33).

5. Ania ti immuna nga imbalikas ni Jesus a mangegantayo (bersikulo 34a)? _____
_____
  6. Ken dagiti soldado a nangilansa Kenkuana _____ (bersikulo 34)
  7. Ania ti ar-aramiden dagiti tattao (bersikulo 35)? _____
  8. "...ngem dagiti agtuturay _____ kenkuana. Ibagbagada, " _____
_____."
  9. Ket kasano dagiti soldado? Ania ti inaramidda (bersikulo36)? _____
Inikkanda Isuna ti _____ ket ibagbagada, " _____
_____."
- Tandaanan:* Ania ti mabasa iti karatula a mangipakaammo iti krimen a nagbasolanna (bersikulo 38)?
_____
10. Maysa kadagiti kriminal ti nanguy-uya Kenkuana (bersikulo 39). Kasanona nga uy-uyawen ni Jesus?
_____
  11. Ngem ti maysa a kriminal _____ isuna (bersikulo 40). Ania ti ibagbagana ti manguy-uyaw a kriminal (dagiti bersikulo 40-41)?
  12. Iti panangibaga kadaytoy timmaliaw ken Jesus ket kinunana, " _____
_____ (bersikulo 42)"
  13. Simmungbat ni Jesus kenkuana, " _____,
makipagnaedkanto _____ idiy _____ (bersikulo 43)"

Paset 4

PAGPAMPANUNOTAN: Daytoy a paset ti Nasantoan a Kasuratan (Lukas 23:26-43) adda nadumaduma a panunotentayo. Kitaentayo dagiti sumagmamano ket agsaludsodtayo a ti Espiritu ti Dios ket idalannatayo a naun-uneg pay a panangamiris iti naun-uneg pay a panagayat ni Jesus kadatayo, kadatayo a nagtuokan ken nakatayanna.

1. Naipakaammo kadatayo a simmurot ni Simon ken Jesus a babaklayenna ti krus, ta no saan a gapu iti ayat ti Ama isu ti mismo koma a pannakailansana. Inbaklayna ti krus ket sinurotna ni Jesus. Ania ti adda nga inbaga idi ni Jesus kadagiti adalanna maipapan ti ipapatayna iti rugrigi ti trabahona (Mateo 16:24-25).
2. Naibaga kadatayo a dagiti tattao ket simmurotda Kenkuana, mairaman "babbai nga agsangsangit ken agdungdung-aw." Babbai a nagserserbi ken Jesus iti panagtrabahona (Lukas 8:2). Kasano ti panagladingitda iti nakitada a kinaranggas dagiti tattao ken Jesus a gayyemda. Ti ipapatayna ket saan a malisian numay pay ti dakkell nga ayat ni Jesus kadakuada ti nangiduron a matay isuna.
3. Uray idiy lugar ti ayan ti nakailansaanna natungpal ti naipadto. What ti kuna ni profeta Isaias 53 kadatayo? Ania ti pateg ti krus ni Jesus a naiyabay kadagiti dua a managdakdakes? _____
_____

4. Insurat ni Lukas ti pakasaritaan ni Jesus idi sinulisog Isuna ti Diablo idiaiy let-ang. Basaen ti pakasaritaan ket lasinen dagiti sulisog kadagiti bersikulo 3, 6, 9. Inusar ti Diablo ti balikas a “no sika ti Anak ti Dios...” kadagiti dua kadagiti tallo a pannulisogna. Ket saanna a mapasurot ni Jesus iti pannulisogna, ibaga ti bersikulo 13 isu (Diablo) _____ angingga ti _____”
- Iti Lukas 23 makitatayo ti isu met laeng a balikas a nausar...
- Kadagiti agtuturay (bersikulo 35): _____
  - Kadagiti soldado (bersikulo 37): _____
  - Maysa kadagiti kriminal (bersikulo 39): _____
5. Babaen iti panangusar ti Diablo kadagiti naummong iti ayan ti krus nakakita ti dialo iti “gundaway” ket sinulisogna manen ni Jesus babaen iti panagkunana, “No Sika a pudno ti panagkunam a Sika, saanmo a kasapulan nga aramiden daytoy. Ipakaitam kadagiti amin no siasinoka babaen iti panangaramid ti kamaudianan a milagro. Bumabaka iti krus. Ipakitam a Sika ti Mesias, ti Cristo, ti Napili, ti Ari dagiti Judio.”
6. Iti krus nga agib-ibtur nga agtuok isu ti kapeggadan iti sulisog ti Diablo. Ania ti maalatayo a kapanunotan manipud Juan 12:27? Nakisasao ni Jesus kadagiti adalanna no anianto ti mapasamak. “...ket ania ti maibagak? ‘Ama, _____ kadaytoy a _____’? Gapu iti daytoy a _____ immayak. _____, _____, _____ ti Naganmo.”

PANGSERRA: Ti umuna a leksion ket nagdaras. Nailansa ni Jesus. Inkarkaraganna dagiti nangaramid Kenkuana kadaytoy ket nagkari iti mananakaw a nakailansa iti abayna “Ita nga aldaw makipagyankanto idiaiy Paraisok.” Addatayon iti pagrikep ti Paset 1. Nakasaganatayon a rugianan ti *Ti Ayat ti Dios, Biagtayo-Paset 2*.

Iti Juan 15:13 maibagbaga kadaytoy, “Awan ti addaan dakdakkal nga ayat ngem daytoy, ti mangted ti biagna gapu kadagiti gagayyemna.” Daytoy ti inaramid ni Jesus para kadaytoy, a gagayyemna. Ti pakasaritaan ket saan pay a nalpas. Ti pakasaritaan ket saan a nagpatingga iti pannakaibitinna iti krus. Ti pakasaritaan ket nagpatingga iti kapintasan a damag sipud pay idi! Maguyugoyka nga agtuloy ket rugiam ti *Ti Ayat ti Dios, Biagtayo-Paset 2!*